

Fenerbahçe, Avrupa'nın devleriyle TARİHİ BAŞARININ PEŞİNDE

Avrupa futbolunda ulusal ve uluslararası arenada mücadele eden 8 takım, 2023-24 sezonunu 3 ve üstü kupayla kapatma iddiasını sürdürüyor. UEFA Avrupa Konferans Ligi'nde çeyrek finale kalan Fenerbahçe, tarihinin ilk Avrupa kupası zaferini hedefliyor. » Sayfa 11'de

"Ramazan'da sağlıklı kilo vermek mümkün" önerisi

Ramazan'da sağlıklı beslenme alışkanlıklarını benimseyen kişiler, aşırı kalori almından kaçınarak kilo kaybı sağlamlarının mümkün olabileceğini belirten Uzm. Dyt. Ege Ramadanoğlu, "Ancak iftarda aşırı yemek yeme eğilimi, bu potansiyel faydayı ortadan kaldırabilir ve hatta kilo alımına yol açabilir" dedi. » Sayfa 2'de

Sevgi K. Şahin: Asra yemin edilmiş bir zamanda yaşıyoruz (2)

Selvi K. Şahin, romancı, deneme yazarı, öykü yazarı, ressam, çok yönlü bir kadın

Anadolu gibi bereketli. Kısa süre muhabirlik, öğretmenlik yapan Şahin, Bahçelievler

ve Bağcılar Belediyelerinin Eğitim ve Kültür Müdürlüklerinde Basın Danışmanlığı görevi üstlendi. Pamuk Şeker Çocuk Der-gisi'nin Genel Yayın Yönetmenliğini yaptı. Dergilerde yazdı, kitaplar çıkardı.

MÜZEYEN HÜLYA GÜNAY'IN RÖPORTAJI 12'DE

Istanbul Havalimanı dördüncü kez "Yılın Havalimanı" seçildi

Istanbul Havalimanı, "Air Transport Awards" kapsamında dördüncü kez "Yılın Havalimanı" ödülüne layık görüldü. » Sayfa 3'te

İttifak

19 MART 2024 SALI

YIL: 28 SAYI: 9607

FİYATI: 4 TL

www.ittifakgazetesi.com

Çanakkale Deniz Zaferi'nin üzerinden 109 yıl geçti

» Sayfa 3'te

'Çanakkale ruhu, yolumuzu aydınlatmaya devam edecek'

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türkiye Yüzyılı'nın inşasında Çanakkale'de yazılan destandan alacağımız çok önemli dersler olduğuna inanıyoruz. Birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sahip çıktığımızda, yedi düvel üzerimize gelse yıkılmayacağımızın ispatı olan Çanakkale ruhu, yolumuzu aydınlatmaya devam edecek" dedi.

Tarihi Gelibolu Yarımadası'ndaki Şehitler Abidesi'nde, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümü nedeniyle tören düzenlendi. İki dev ekranın kurulduğu alanda, törenin başlangıcına kadar askeri bando tarafından marşlar çalındı. Törene Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Metin Gürak, İçişleri Bakan Yardımcısı Bülent Turan, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, kuvvet komutanları, şehit yakınları, gaziler ve çok sayıda

vatandaş katıldı. Törende ilk olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan, Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktı. Saygı duruşu ve saygı atışı ardından İstiklal Marşı okundu.

Erdoğan, "Dün Çanakkale'de yakılan ateş, milli mücadelede ille Cumhuriyet'in ila-

nıyla neticelenmişti. Şimdi eser ve hizmetlerimizle 2023 hedefleriyle 'Türkiye Yüzyılı' vizyonuyla yakıtımız ateş, inşallah ülkemizi dünyada hak ettiği yere çıkarmamızla gayesine ulaşacaktır. Üstelik Çanakkale Zaferi'ni ve ardından gelen başarıları, ta-

rihimizin en büyük yokluklarını, kuşatmalarını, ihanetlerini yaşadığımız bir dönemde elde ettik. Bugünkü Türkiye'nin hamdolsun alt yapıyla, siyasi ve teknolojik gücüyle, ekonomisiyle hedeflerini hayata geçirme konusunda çok daha büyük im-

kanları vardır. Çanakkale'den ve sonrasında yaşadığımız hadiselerin her birinden aldığımız dersler ışığında geleceğimize güvenle yürümeyi sağlayacak iradeye sahibiz. Türkiye Yüzyılı'nın inşasında Çanakkale'de yazılan destandan alacağımız çok önemli dersler olduğuna inanıyoruz. Birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sahip çıktığımızda, yedi düvel üzerimize gelse yıkılmayacağımızın ispatı olan Çanakkale ruhu, yolumuzu aydınlatmaya devam edecek. Rabb'i'mden ülkemizi ve milletimizi gizli ve aşkar her türlü beladan, afetten, tehditlen muhafaza etmesini diliyorum. Bu duygularla Çanakkale Deniz Zaferi'mizin 109'uncu yıl dönümünü bir kez daha tebrik diyorum" açıklamasında bulundu. » Sayfa 7'de

Altun: Çanakkale Zaferi, milletimizin bağımsızlık iradesinin somut bir tezahürüdür

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, "Çanakkale Zaferi, milletimizin bağımsızlık iradesinin somut bir tezahürüdür ve tarih boyunca bu iradenin ne kadar güçlü bir şekilde tecelli ettiğini ortaya koymaktadır" dedi. Altun, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Za-

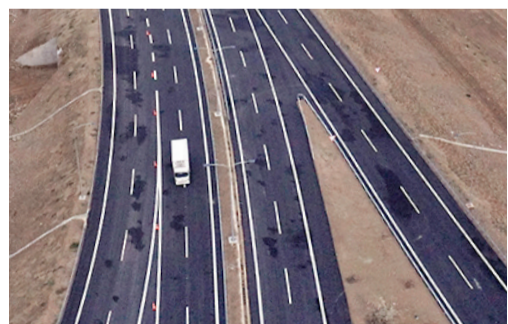
feri'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla Sirkeci Tren Garı'nda düzenlenen "Allahausmarladık Çanakkale Zaferi Sergisi"nin açılışında yaptığı konuşmada, asker sevkياتının yapıldığı Sirkeci Garı'ndan Çanakkale Destanı'nı yeni nesillere hatırlatmak istediklerini söyledi. » Sayfa 8'de

Bakan Göktaş: Sosyal yardımlardan 4,9 milyon hane yararlandı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, tek seferlik yardımlar dahil sosyal yardımların farklı kalemlerinden 4,9 milyon hane yararlandıklarını bildirdi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, yaptığı yazılı açıklamada, Bakanlığın sosyal yardımlar konusundaki bakış açısına

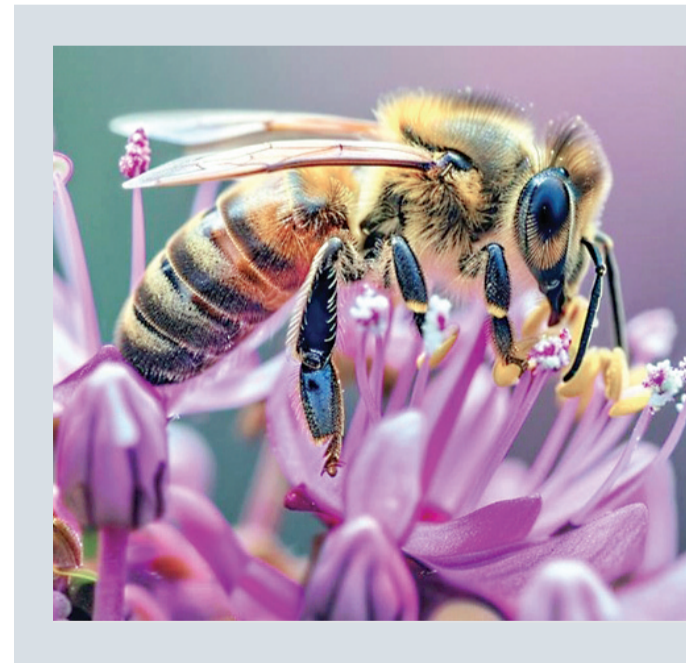
ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Sosyal yardım programlarının yürütülmesinde iki temel unsurun bulunduğunu belirten Göktaş, özellikle 3294 ve 2022 sayılı kanunlar kapsamında sosyal yardım yararlanıcısı olabilmek için ihtiyaç sahibi olmanın temel, ancak yeterli şart olmadığını hatırlattı. » Sayfa 7'de

Kara yollarını akıllandıracak stratejide 2028 rotası belirlendi

Türkiye bir yandan ulaşım altyapısını güçlendirmek için geliştirdiği projeleri tamamlamaya çalışırken diğer yandan yolları "akıllandırmak" için rotasını belirledi. Sinyalizasyon cihazlarından meteorolojik bilgi istasyonlarına, kameralar ve olay algılama uygulamalarından ü-

ret toplama kullanılan radyo frekansıyla tanımlama sistemlerine, konum bilgisine ulaşma ve rota belirlemede kullanılan Küresel Seyrüsefer Uydu Sisteminden kablolu haberleşme teknolojilerine kadar sistemler otoyolları akıllandıracak. » Sayfa 3'te

Arı popülasyonu neden azalıyor?

Tozlayıcılar ya da polen taşıyıcılar, ekosistemlerin hayati bileşenleridir. Tozlayıcılar bitki üremesinde, biyolojik çeşitliliğin korunmasında, gıda üretiminde, ekosistemin işleyişinde ve insan refahında önemli rol oynarlar. Anlar, bu tozlayıcıların en bilinenidir. Tozlayıcı popülasyonlarının korunması, sağlıklı ekosistemlerin sürdürülmesi ve tarımsal gıda sistemlerinin yeterliliğinin sağlanması açısından çok önemlidir. Anlar ve diğer polen taşıyıcılar ol-

masa herkese yetecek miktarda sebze ve meyve üretmek oldukça zorlaşır. Son birkaç 10 yılda arı ve diğer polen taşıyıcı popülasyonlarındaki düşüş, birçok unsurun katkıda bulunduğu karmaşık bir sorundur. İnsanların yeryüzü üzerinde yarattıkları etki arttıkça bu unsurların toplam etkisi de doğanın kabullenebileceği seviyenin üzerine çıkıyor. Tozlayıcı popülasyonlarındaki azalmanın başlıca nedenlerinden biri, habitat kaybı ve parçalanmasıdır.

Kentleşme, tarımsal genişleme ve arazi kullanımındaki değişim; polen taşıyıcıların yuvalanması, yiyecek arama ve üremesi için gerekli olan çayırlar, otlaklar ve ormanlar gibi doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesine ve parçalanmasına yol açtı. Eskiden tarlalar arasında bırakılan küçük aralıklar bile bu canlıların varlığına destek olurken bugün yaptığımız endüstriyel tarım insandan başka canlıların doğada yaşamasına imkan tanımıyor. -ANALİZ- » Sayfa 9'da

11 dil bilen Togan nasıl kovuldu. Nasıl hapsedildi?

MUSTAFA ARMAĞAN » 3'te

1932 yılında düzenlenen Birinci Türk Tarih Kongresi bir tarih skandalına sahne olacak ve en 20. yüzyılda yetişen tarihçimiz Prof. Dr. Zeki Velidi Togan profesör olarak girdiği Halkevi Salonu'nu mimli bir sanık olarak terk edecektir.

Kare dünya glokalleşen global girişimcilerle fethedilir

ERSİN NAZİF GÜRDOĞAN » 8'de

Dünyada siyasal sınırlar ülkeler arasında, aşılmasız duvarlar olma özelliklerini yitirince, Amerika'nın gösteriş harcamaları odaklı tüketim kültürü, bir bulaşıcı hastalık gibi, bütün dünyaya yayıldı.

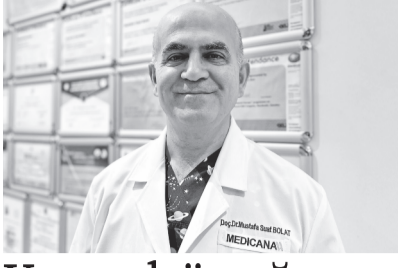
Türk balı, AB'nin RASSF sistemine takılmadı

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 2023 ve 2024 yıllarında AB ülkelerine ihraç edilen ballarda hile tespit edilmesine dair Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASSF) bildirimini almadığını bildirdi. Bakanlığının, Veteriner Hiz-

metleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile Türk Gıda Kodeksi'ne uygunluk çerçevesinde gıdaların üretim, işleme ve dağıtım aşamalarında gıda güvenliği ve hijyen kurallarıyla ilgili denetimler yapıldığı kaydedildi. » Sayfa 6'da

Kontrolsüz ağır kesici kullanımı böbrekleri vuruyor

Medicana International Samsun Hastanesi doktorlarından Üroloji Uzmanı Doç. Dr. Mustafa Suat Bolat, böbrek yetmezliği ile ilgili açıklamalarda bulundu. Böbreklerin birçok etkene karşı savunmasız olduğuna dikkat çeken Dr. Mustafa Suat Bolat, "Böbrek yetmezliği bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de ciddi bir sağlık sorun haline gelmiştir. Böbrekler insan vücudunda oluşan birçok metabolik atığın kusursuz bir şekilde vücuttan uzaklaştırılması için dizayn edilmiş bir çift organdır. Her böbrekte yaklaşık 1 buçuk milyon idrar süzen filtre bulunmaktadır. Böbrekler çok önemlidir ve 2'si birbirlerinin yedeği değildir. 2 böbreğin de sağlığının korunması son derece önemlidir. Şeker hastalığı, hipertansiyon, kontrolsüz ağır kesici kullanımı böbrek hastalıklarının en önemli sebebidir" diye konuştu. Erişkin bir insanın günde 1, 1,5 litre sıvı alması gerektiğini belirten Doç. Dr. Bolat, "Bazı durumlarda özellikle aşırı tuz tüketimi böbrek hastalıkları ve üreter tıkanıcı kaçınamaz böbrek yetmezliklerinin sebebi olabilir. Bu hastalıklardan korunmamızın sebebinin birincisi eğer ailevi bir öykü varsa mutlaka bunun kontrol altında tutulması gerekiyor. İkincisi ise yaşam tarzı değişikliklerimizi kontrol altında tutmamız gerekiyor. Örneğin tuz tüketiminden mutlaka kaçınmamız gerekiyor. Susuz kalmamak oldukça önemlidir. Erişkin bir insanın günlük 1, 1,5 litre sıvı alması gerekiyor. Yüksek tansiyonun ve kontrolsüz diyabet hastalığının maalesef böbrekte ciddi fonksiyon kaybına yol açıyor. Böbrek hastalığı maalesef kronik böbrek yetmezliğine dönüştüğünde eğer çok ileri aşamada olmadıkça hiçbir bulgu vermez. Siz gayet sağlıklı yaşantınızı sürdürürken aslında yavaş yavaş böbrekleriniz fonksiyon kaybı başlamış olabilir. Kronik hastalığınız varsa mutlaka hekim kontrolünde olmanız gerekiyor. İdeal olanı yılda 2 kez üroloji ve nefroloji kontrolüdür." şeklinde konuştu. ●SAMSUN-İHA

"Ramazan'da sağlıklı kilo vermek mümkün"

Ramazan'da sağlıklı beslenme alışkanlıklarını benimseyen kişilerin, aşırı kalori alımından kaçınarak kilo kaybı sağlamlarının mümkün olabileceğini belirten Uzm. Dyt. Ege Ramadanoğlu, "Ancak iftarda aşırı yemek yeme eğilimi, bu potansiyel faydayı ortadan kaldırabilir ve hatta kilo alımına yol açabilir" dedi.

Ramazan ayı, oruç tutanlar için manevi bir deneyim olmanın yanı sıra, sağlıklı yaşamı da destekleyen fırsatlar sunuyor. İAÜ VM Medical Park Florya Hastanesi Beslenme ve Diyet Bölümü'nden Uzman Diyetisyen Ege Ramadanoğlu, Ramazan'da oruç tutarken bir yandan da kilo vermek isteyenlerin dikkat etmesi gerekenler hakkında bilgilendirmede bulundu. Ramazan ayında kilo vermenin, kişinin beslenme düzenine ve yaşam tarzına bağlı olarak mümkün olduğunu söyleyen Uzm.

Dyt. Ege Ramadanoğlu, "Oruç tutarken, uzun süreli açlık metabolizmayı yavaşlatabilir, ancak bu, doğru beslenme ile dengelenebilir" diye konuştu. Sahur ve iftar arasındaki zaman diliminde alınan kalori miktarı ve besin çeşitliliğinin büyük önem taşıdığına ifade eden Uzm. Dyt. Ramadanoğlu, fiziksel aktivite düzeyinin korunması ve uyku düzenine dikkat edilmesinin kilo verme sürecini destekleyen diğer faktörler arasında olduğunu altını çizdi. Oruç sırasında vücudun, enerji kaynağı olarak öncelikle karbonhidrat depolarını kullandığını, bu depolar tükendiğinde ise yağ yakımına geçiş yaptığını söyleyen Uzm. Dyt. Ramadanoğlu "Bu dönemde sağlıklı beslenme alışkanlıklarını benimsemek ve aşırı kalori almaktan kaçınmak, kilo kaybını teşvik edebilir. Ancak, iftarda aşırı yemek yeme eğilimi, bu potansiyel faydayı ortadan kal-

dırabilir ve hatta kilo alımına yol açabilir" dedi. Ramazan ayında zaman zaman bazı noktalara dikkat ederek kolay ve sağlıklı bir şekilde kilo verebileceğini ifade eden Uzm. Dyt. Ege Ramadanoğlu, "İşlenmiş gıda olarak da bilinen paketli yiyecekleri tüketmekten kaçınmalıyız ve şekerli, tuzlu, yağlı yiyecekler tüketmemeye özen göstermelisiniz. Gün içerisinde hafif aktivitelerde bulunabilir, egzersiz yapabilirsiniz. İftar sonrası ve sahur öncesi bol bol sıvı tüketmelisiniz. Dehidrasyon veya sıvı eksikliği durumlarında ise baş ağrısı, bilinç bulanıklığı, sinirlilik gibi durumlar ve kan basıncının düşmesi, böbrek fonksiyonlarının bozulması, kabızlık ve sindirim sorunları gibi çeşitli sağlık problemleri yaşanabilir. Sahurda yeterli miktarda

su içmek, gün boyunca bu tür sağlık sorunlarını önlemeye yardımcı olacaktır. Sahurda besleyici ve doyurucu gıdalar ve yeşil çay tüketebilirsiniz. İftarda hafif yiyeceklerle orucunuzu açmaya özen göstermelisiniz. Son olarak da sabırlı ve tutarlı olmalısınız" şeklinde konuştu.

"Doğru bir sahur menüsü planlanmalı"

Ramazan ayında iftar ve sahur arasındaki beslenme sürecinin, sağlıklı bir şekilde o aya geçirmek adına dikkatli ve doğru planlanması gerektiğine işaret eden Uzm. Dyt. Ramadanoğlu, "Gün boyunca vücudumuzun ihtiyaç duyduğu sıvı, vitamin, mineral ve kalori miktarının büyük bir kısmını sahurda almak önemlidir. Bu sebeple sahurda ne yediğimize dikkat etmek ve doğru bir sahur menüsü oluşturmak sağlık açısından çok önemlidir. Araştırmalar sahurda tüketilen yiyeceklerin gün boyunca tokluk hissi vermesi ve gerekli besin maddelerini sağlaması için lifli tahıllar, proteinler, meyve ve sebze ağırıklı olmasını önerir.

Lif yoğunluğu yüksek olan bu beslenme tarzı hem açlık hissinin bastırır hem de sindirim sistemini destekleyerek kalori alımını dengelemeye yardımcı olur. Sahurda yanlış beslenme sonucunda iftar saatine kadar kontrolsüz gıda tüketimi kilo vermemizi engeller" dedi.

"İftarda aşırı yağlı yiyeceklerden uzak durun"

Uzm. Dyt. Ege Ramadanoğlu, "Ramazan ayında oruç tutanların yaşadığı uzun süreli açlık süreci kişide yorgunluk ve halsizliğe neden olmaktadır. Gün içerisinde hareketler ise kısıtlanmaktadır. Gün boyu su içmek, uzun süreli açlık ve hareketsizlik, metabolizmanın yavaşlamasına neden olmaktadır. Ramazan'da kilo alduran bir diğer etmen ise yanlış besin seçenekleridir. Uzun süreli açlık sonunda iftarda yediklerimize çok dikkat etmeliyiz. Çünkü gün içerisinde yavaşlayan metabolizmaya iftarda beraber yağlı ve kalorili besinleri yüklediğimizde o besinler hem halizimsizlik ve şişkinlik yapabilir hem de besinlerin vücutta yağ

olarak depolanmasını sağlayabilir" ifadelerini kullandı.

Ramazan'da kilo almamak için öncelikle sahur ve iftar öğünlerinde sağlıklı seçimler yapılması gerektiğine vurgu yapan Ramadanoğlu, "Sahurda uzun saatler boyunca tok tutacak, lifli ve protein açısından zengin gıdalar tercih edilmelidir. İftarda ise ağır yemekler yerine hafif ve dengeli öğünler oluşturmak önemlidir. Yaşlı yemek ve iyi çiğnemek, hem sindirimi kolaylaştırır hem de daha az yemekle doyma hissi sağlar. Sıvı tüketimine özel önem verilmelidir. İftar ve sahur arasında bol miktarda su içmek, vücudun ihtiyacı olan hidrasyonu sağlar ve tokluk hissinin katkısına yarar. Ayrıca, tatlı ve şekerli içecekler yerine su, bitki çayları veya az şekerli içecekler tercih edilmelidir. Fiziksel aktivite düzeyini korumak da kilo kontrolüne yardımcı olur. İftar sonrası hafif tempolu yürüyüşler veya oruç tutmanın engel olmadığı saatlerde yapılacak düzenli egzersizler metabolizmayı canlandırır ve kalori yakımını artırır" dedi.

"İftardan sonra içilen çay ve kahveye dikkat"

İftarda yemekle birlikte tüketilen çay ve kahvenin demir emilimini azalttığına işaret eden Uzm. Dyt. Ege Ramadanoğlu, "İftardan hemen sonra çay tüketmek yerine 1 saat, kahve tüketmek için ise 2 saat beklemelisiniz. Gereğinden fazla tüketilen çay ve kahvenin diüretik etkisi vardır. Bu etki, vücutta su atılmasına neden olur. Bu yüzden iftardan sonra çay ve kahve tüketiminde aşırıya kaçarsanız kabızlık sorunu yaşama ihtimaliniz oldukça yüksektir" diye konuştu. ●İSTANBUL-İHA

90 yaşına merdiven dayayan profesör dinçliğiyle gençlere örnek oluyor

Türkiye'deki ilk nöropsikoloji laboratuvarını kuran Prof. Dr. Öget Öktem Tanör, 89 yaşında olmasına rağmen üniversitede ders vermesi ve hasta bakımının yanı sıra her gün 1 saat yürüyüş, haftada bir gün pilates yapıp gençlere örnek oluyor. İstanbul'da 31 Mayıs 1935'te doğan Tanör, 1954 yılında Bursa Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra annesi ve babası doktor olduğu için hep tıp fakültesine gitmeyi hedefledi. Fakat ailesinin ısrarları sonucu girdiği İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni 1959'da bitirip, "Anayasa Hukuku" kürsüsünde asistan olarak görev başlayan Tanör, devlet bursuyla Columbia Üniversitesi'nde bir yıl eğitim gördü. Tanör, ülkeye döner dönmez hep hayalini kurduğu tıp fakültesinde okuyamayınca psikoloji alanına yöneldi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü'ne giren Tanör, 1969'da "Genel Psikoloji" kürsüsünde asistan olarak çalıştı. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi tarafından psikologlar için açılan "Tıp Bilimleri Doktorası" programına başlayan Tanör, 1981'de "Anksiyetenin Öğrenme ve Hafızaya Etkisi" adlı doktora teziyle buradan mezun oldu. Tanör, 1984'te Türkiye'deki ilk nöropsikoloji laboratuvarını ve 2008'de ise Türk Nöropsikoloji Derneğini kurdu. Prof.

Dr. Tanör, yaklaşık 90 yaşında olmasına rağmen hala akıl ve beden sağlığını korumasının formülünü, Yaşlılar Haftası'nda, anlattı. Uzmanlık alanı nöropsikoloji hakkında da bilgi veren Tanör, "Nörolog, psikiyatrist ve cerrah, hakkında karar vermekte tereddüt ettiği hastayı bize gönderir. Mesela, 'Bu hasta sırf depresyonda olduğu için mi unutkan yoksa Alzheimer mı başlıyor?' gibi sorulara cevap için hasta bize, nöropsikologlara yönlendirilir. Biz de kendilerine nöropsikolojik değerlendirmeler yaparak, doktorun hastaya teşhis koymasına yardımcı oluruz." dedi. Prof. Dr. Tanör, yaşlılıkta dinç kalmanın birçok faktöre bağlı olduğuna dikkati çekerek, şöyle devam etti: "Beyinde yaşlılığa bağlı hücre kayıpları oluyor ki bu 25 yaşından sonra başlıyor. Beyin hücreleri öldüğü için ağırlığı da yaş ilerledikçe azalıyor. Ancak yeni bir şey öğrendikçe beyin hücreleri arasında ağlar oluşuyor. Ne kadar çok ağ oluşmuşsa yani ne kadar çok çalıştırmışsanız beyninizin hücre kayıpları azalıyor. Bilinçsel etkinliğiniz gençliğinizdeki keskinlikle devam edebiliyor. Bolca okumak, yeni şeyler öğrenmek gibi eylemleri gençken yapmaktaki yaşlılıkta daha keskin bir zihin bırakıyor." ●İSTANBUL-AA

Tatlıyı iftardan en az 2 saat sonra tüketin

İftarda aşırı şerbetli ve yağda kızartılan hamur tatlılarından uzak durulması gerektiğini belirten Beslenme ve Diyet Uzmanı Diyetisyen Seda Nasuhbeyoğlu, "İftar sırasında veya hemen sonrasında yapılacak tatlı tüketimi, sindirim problemlerine ve kan şekeri bozulmasına neden olabilir. Bu nedenle tatlımın iftardan en az 2 saat sonra tüketilmesi daha doğru olacaktır" diye konuştu. Ramazan'da sağlıklı beslenmek için yemek seçimi ve yemek süresine dikkat edilmesi gerektiğini işaret eden Dyt. Seda Nasuhbeyoğlu, "İftarda aşırı şerbetli, yağda kızartılan hamur tatlılarından uzak durulmalıdır. İftar sırasında veya hemen sonrasında tatlı tüketimi, sindirim problemlerine ve kan şekeri bozulmasına neden olabilir. Bu nedenle iftardan en az 2 saat sonra tüketilmesi daha doğru olacaktır" diye konuştu. Ramazan'da hangi tatlıların tüketilmesinin uygun olduğu hakkında açıklamalarda bulunan Dyt. Nasuhbeyoğlu, şunları söyledi: "Ramazan'da sütlaç, güllaç, muhallebi ve dondurma gibi sütü tatlılar tercih edilmelidir. Böylece enerjisi düşük, protein, kalsiyum ve fosfor içeriği yüksek beslenmiş olur." ●ERZİNCAN-İHA

Ortez-Protez Uygulama Merkezi depremzedelere umut olmaya devam ediyor

Gaziantep'teki Ortez-Protez Yapım ve Uygulama Merkezi, Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat 2023'teki depremlerde enkaz altında kalan ve uzuvlarını kaybeden afetzedelere umut oluyor. Büyükşehir Belediyesiince faaliyet gösteren merkezde, çeşitli nedenlerle uzuv kaybı olan engellilere, kayıp uzvun işlevini yerine getirecek kişiye özel protez üretimini yanı sıra kas ve iskelet sistemi bozuk olan hastaların günlük yaşamına dokunacak anatomik ve fizyolojik yapılarına uygun yardımcı cihazlar yapılıyor. Merkez, depremlerin etkilediği 11 ildeki yaklaşık 140 uzuvunu kaybeden depremedeye ücretsiz protez imkanı sağladı. Büyükşehir Belediyesi Ortez-Protez Yapım ve Uygulama Merkezi Birim Sorumlusu Uzman Fizyoterapist Enver Katırcı, AA muhabirine, merkezin 2021 yılının haziran ayında faaliyete geçtiğini söyledi. 6 Şubat 2023'teki Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından çok sayıda vatandaşın cerrahi operasyon geçirmek durumunda kaldığını

ifade eden Katırcı, şöyle konuştu: "Bu merkezimizin var oluşu bizim işlerimizin hızlanmasına sağladı. Merkezimiz, daha önceki yıllarda sadece Gaziantep'e hizmet verirken depremlerin ardından 11 ile hizmet verecek hale geldi ve hizmet vermeye devam ediyor. Depremin hemen ardından koordineli olduk. Depremlerden etkilenen şehirlerde ampute olan kişi sayısını belirledik ve ona göre bir çalışma yaptık. Çalışmalar neticesinde ampute olan ve merkezimize başvuran kişi sayısı 573'tür. Bu kişilerden 140'ının işlemleri tamamlandı. Halen fizik tedavi süreci devam eden vatandaşlarımız var." Merkez hakkında da bilgi veren Katırcı, "Merkezimizde 4 ortez protez teknikeri, 3 fizyoterapist, 3 de yardımcı personel görev yapıyor. Yerel yönetimlerde tekiz. Sadece büyükşehir belediyesinde ait böyle bir merkez yok. Böyle bir hizmetin burada olması bizim için çok iyi. Ayrıca vatandaşlar için ulaşılabiliyor açısından merkezimiz iyi bir hizmet veriyor." dedi. ●GAZİANTEP-AA

Çanakkale Deniz Zaferi'nin üzerinden 109 yıl geçti

Birinci Dünya Savaşı'nda ittifak devletleri safında Almanya'nın yanında savaş giren Osmanlı devleti, Çanakkale Cephesi'nde millet olarak varoluş mücadelesi verdi. Türk tarihinin dönüm noktalarından biri olan Çanakkale Savaşları, 19 Şubat 1915'te Çanakkale Boğazı'ndaki deniz savaşıyla başladı. Ardından karada Sed-

dülbahir, Arıburnu ve Anafartalar cephelelerinde devam etti. 325 gün süren Çanakkale Savaşları 9 Ocak 1916'da Türk Ordusunun zaferiyle sona erdi. Çanakkale'de 18 Mart 1915'te elde edilen deniz zaferi, Türkiye'nin geleceği için bir dönüm noktası oldu, Çanakkale'nin geçilemeyeceğini kanıtladı. ●ÇANAKKALE-AA

MUSTAFA
ARMAĞAN

www.ittifakgazetesi.com

11 dil bilen Togan nasıl kovuldu. Nasıl hapsedildi?

1932 yılında düzenlenen Birinci Türk Tarih Kongresi bir tarih skandalına sahne olacak ve en 20. yüzyılda yetişen büyük tarihçimiz Prof. Dr. Zeki Velidi Togan profesör olarak girdiği Halkevi Salonu'nu mimli bir sanık olarak terk edecektir.

'Cumhuriyet aydınlanmadır, akıldır, Türkiye'de bilim cumhuriyetle başlamıştır' gibi zirvalarla idare edenlerin has bir bilim adamına, sırf resmi ideolojiye karşı çıktı diye üniversiteden atılma cezasını layık görenler hakkında ne diyeceklerini sormak hakkımızdır.

Zeki Velidi Togan Kongrede kürsüye çıkarak liseler için yazdırılan dört ciltlik Tarih ders kitabını eleştirmiş ve kitapta devamlı ve ilerleyen bir kuraklığın olmadığını, bunun, Biruni'nin de söylediği belki 35 yıllık geçici bir kuraklık dönemi olduğunu, sonradan iklimin tekrar eski şartlara döndüğünü söylemiş ve rüşeym halindeki resmi tarihe erkenden itiraz etmiştir. Togan hocca tezini ispatlamak için de Çin kaynaklarının yanı sıra Türk, İran ve Arap kaynaklarını da kullanmış, yani bilimsel bir itirazı dillendirmişti.

Vay, sen misin bunu diyen? Tıp doktoru Reşit Galip atılır ortaya. Söyledikleri içinde bilimsel mahiyette iler tutar bir şey olmadığını sanki bu alanın bir uzmanıymış gibi iddia eder.

Buna mukabil Togan yine kürsüye çıkar, cevap hakkını kullanır, savunur fikrini, zanneder ki burası ilmi bir platformdur. Halbuki tuzak kurulmuştur kendisine.

Togan hocca gayet ilmi bir üslupla eleştirisine devam eder:

Söz konusu kitapta yer isimleri dahi yanlış yazılmıştır. Mesela kum altında kaldığı ileri sürülen şehirlerden birisinin adı "Atlak" değil, aslı "Atlık"tır. Dahası sözü edilen şehirlerden hiçbirisi de kum altında kalmış değildir. Mesela Otrar'ı bizzat ziyaret etmiştir, kum altında değildir, verimlidir ama terk edilmiştir.

Yine kürsüye fırlayan tıp doktoru Reşit Galip tribünlere oynamaya devam edecektir:

"Geçen defa uzun münakaşalarımızdan ve beyanatımızdan sonra umumi heyetiniz tarafından Ortaasyada tarihten ev(v)el ve tarihten so(n)raki devirlerde kuraklık olduğu celsemin nihayetinde umumi tezahüratla ve alkışlarla tespit edilmiş olmasına rağmen yeniden bu mevzuu dönümüm olmak teşebbüsü benim değildir."

Ardından şunları ekler sözlerine: "Arkadaşlar; esefle ifade edeyim ki Zeki Velidi Beyin Darülfünundaki kürsüsü önünde

talebe olarak bulunmadığıma çok şükrediyorum. (...) Türkiye Cumhuriyetinin Darülfünununun kürsüsü bu kadar hafif mevki değildir. (Şiddetli ve sürekli alkışlar)." (Birinci Türk Tarih Kongresi: Konferanslar, Müzakere Zabıtları, İstanbul 1932, Maarif Vekaleti, s. 609.)

İlim susmuş, şov başlamıştır. Nitekim şovmenlerin arkası gelmiş çok geçmeden.

Bu defa ileride Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün son başbakanı olarak görev yapacak olan Şemsettin (Günaltay) çıkar kürsüye ve şu "kalleşçe" sözleri has bir bilim adamına karşı kullanır, yani belden aşağı vurmakta tereddüt etmez:

"[1917 yılında] Zeki Velidi Bey, Ufa Kongresinde Türk namı altında Türk birliğinin teşekkülüne birinci derecede muarız olmuş Başkurtları Türk camiasından ayırmıştı. (Yazıklar olsun sesleri.) (...) Acaba Zeki Velidi Bey aynı rolü bu kongrede de mi oynamak istiyorlar? Fakat emin olsunlar ki bu kongrenin etrafında toplananların dimağlarında milliyet ateşi fişkıyordu. Bu ateşin karşısında her gayret, her teşebbüs erimeğe mahkumdur. (Süreklili ve şiddetli alkışlar.)"

Oturum başkanı şu sözlerle oturumu kapatacaktır:

"Kuraklık meselesi nihayet bulmuştur. Esasen bu mesele reddedilmez bir hakikattir. Delillerle dünyanın her yerinde kitaplara geçmiştir."

Emir demiri kesmiştir bir kere daha.

Zeki Velidi Togan'a yol görünmüştür. İstenmeyen adamdır artık. Resmi tarihe itiraz etmenin bedeli ödettiler. O da istifa edip Viyana'ya gider ve orada kurduğu Türkoloji bölümünde öğrenci yetiştirir. 1939'a kadar yurt dışında kalacaktır. Kaybeden elbette Türkiye olmuştur.

Yurda döndükten sonra u defa 1944 yılında Türkçülük davasında tutuklanacak olan, 20. yüzyıl Türk tarihçiliğinin yüz akı Prof. Togan tabutluklarda işkeneye tabi tutulacaktır. Bir buçuk yıl hapiste yatacak, mahkemenin on yıl hapis, dört yıl da sürgün cezası çıkacak, ancak Askeri Temyiz Mahkemesi kararı bozunca kurtulacaktır. (Mahkeme safahatını Yavuz Bülent Bâkiler'den okumalısınız: Kılıçlar ve Kalemler, Yakın Plan: 2019, s. 111-120.)

İşte Türkiye'deki "tarih bunalmı"nın kökleri bu zorba zihniyete dayanıyor. Bugün bu zihniyetin ektiği tohumları temizlemeye çalışıyoruz. Bunun için de işimiz zor ve uzun zaman alacak gibi görünüyor.

Kara yollarını akıllandıracak stratejide 2028 rotası belirlendi

Karayolları Genel Müdürlüğü 2024-2028 Stratejik Plan'ından derlenen bilgiye göre, akıllı ulaşım sistemleri, kurumun gelecek yıllara yönelik stratejik planları arasında öne çıkıyor. Bu kapsamda yapılacak çalışmalarla seyahat sürelerinin azaltılması, trafik güvenliğinin artırılması, enerjinin ve mevcut yol kapasitelerinin verimli kullanılmasını hedefliyor. Yolların, kullanıcı, araç, altyapı ve merkez arasında çok yönlü veri alışverişiyle izlenme, ölçme, analiz ve kontrol mekanizmalarını içeren bilgi iletişim temelli sistemlerle donatılması için çalışmalar başlatıldı. Fiber optik hatlardan değişken mesaj sistemleri ve trafik işaretlerine, sinyalizasyon cihazlarından meteorolojik bilgi istasyonlarına, kameralar ve olay algılama uygulamalarından ticret toplama da kullanılan radyo frekansıyla tanımlama sistemlerine, konum bilgisine ulaşma ve rota belirlemede kullanılan Küresel Seyrüsefer Uydusu Sistemi'nden kablosuz haberleşme teknolojilerine kadar sistemler otoyolları akıllandıracak. Karayolları Genel Müdürlüğü, araçların birbirleri ve çevreleriyle veri transferi de sağlayabildiği bu sistemlerin kurulumu için 18 merkezin tesis edilmesini planlıyor. Bugüne kadar Ana Akıllı Ulaşım Sistemleri Merkezi (AUSM) ile Antalya'daki 13. Karayolları Bölge Müdürlüğü Merkezinin kurulumu tamamlandı.

Türkiye bir yandan ulaşım altyapısını güçlendirmek için geliştirdiği projeleri tamamlamaya çalışırken diğer yandan yolları "akıllandırmak" için rotasını belirledi.

5 yılda 900 kilometrelik yol akıllanacak

Akıllı ulaşım sistemlerinin tesisi amacıyla 2028'e kadar devlet ve il yollarında 1902 yeni bileşenin kullanıma sunulması hedefleniyor. Otoyollarda akıllı ulaşım sisteminin uygulanacağı kesimin uzunluğunun 900 kilometreyi bulması öngörülüyor. Aynı dönemde, devlet ve il yollarında 1400 kilometre haberleşme altyapısının kullanılması sağlanacak. Konuya ilişkin yasal düzenlemeler de bu süreçte çıkarılacak. Ulusal akıllı ulaşım sistemi mimarisine uyumlu uygulamaların plan süresinde yaygınlaştırılması amaçlanıyor. Akıllı ulaşım sistemlerinin yanında var olan yolların mobil haritalama yöntemiyle envanter verisinin toplanması ve güncelleme de yapılacak. Bu kapsamda 2028 sonuna kadar toplam 57

bin 937 kilometrelik yolun incelenmesi için çalışma gerçekleştirilecek. Karayolları Genel Müdürlüğü, aynı dönemde 27 bilgi teknolojisi projesi ve toplam 25 kara yolları denetim istasyonunun uygulamaya alınmasını hedefliyor.

Bakan Uraloğlu akıllı ulaşım vizyonuna dikkati çekti

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Stratejik Plan'daki değerlendirmesinde, teknolojik gelişmelerin sağladığı hızlı ilerlemenin ulaşım sektöründe değişimi de beraberinde getirdiğini bildirdi. Verimlilik, hareketlilik, erişilebilirlik ve çevre dostu uygulamaların her geçen gün arttığını, uzakların artık çok daha yakın olduğunu vurgulayan Uraloğlu, "Ülkemiz son 21 yılda, doğru ulaştırma politikalarını doğru yatırımlarla ha-

yata geçirerek, hak ettiği gibi bölgesinde lider, dünyada söz sahibi konuma yükselmiştir." ifadesini kullandı. Yürütülen çalışmaların önemine dikkati çeken Uraloğlu, şunları kaydetti: "Kamu kaynaklarının yanında yap-işlet-devret projeleri ile alternatif finans kaynakları da kullanılarak kesintisiz, çevreye duyarlı, çağdaş ve insani temel alan hizmet anlayışıyla inşa edilen ve gelişmiş yol teknolojilerini içeren eserlerimiz milletimizin kullanımına sunulmuş, günümüzde kullanılan akıllı ulaşım sistemleri teknolojisile uyumlu, gelecek teknolojilere de uyum sağlayabilecek bir altyapı oluşturulmuştur. Bugün artık sürücü, araç, yol ve altyapı gibi ulaşım ve ulaşma dahil bütün bileşenlerin düzenlenebildiği, yönlendirilebildiği elektronik ve bilişim teknolojileri kullanılabilme ve bu uygulamaları barındıran akıllı ulaşım sistemlerinin kapsamı genişlemektedir. Otoyollarımızda kurulan teknolojik sistem altyapısı ve tam entegre veri iletişim ağı ile birlikte yapay zeka destekli büyük veri işleme kapasitesi, ülkemizin kara yolu altyapısını bugünkü seviyesine getiren vizyonun teknolojik dönüşüme ayak uydurarak yarınım yollarını da tasarladığını, kara yolu altyapısına uyarladığını ve buna uygun kara yolu politikalarını geliştirdiğini göstermektedir." ●ANKARA-AA

Marmara'da şubat yağışları 1991-2020 ortalamasına göre yüzde 56 azaldı

Marmara Bölgesi'nde şubat yağışlarının 1991-2020 ortalamasına göre yüzde 56, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 18 azaldığı belirlendi. AA muhabirinin Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerinden derlediği bilgiye göre, bölgede şubat ayı yağış miktarının uzun yıllar ortalaması 70,7 milimetre oldu. Bölgeye geçen yıl şubat ayında 38, bu yılın aynı döneminde ise 31,1 milimetre yağış düştü. Böylece bölgedeki şubat yağışları, uzun yıllar ortalamasına göre yüzde 56, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 18 azaldı. Şubatta Marmara Bölgesi'nde son 10 yılın en düşük şubat yağışları kaydedildi. Bursa ve Balıkesir çevrelerinde şubat yağışlarındaki azalma yüzde 80'e kadar çıktı. Ayrıca Bursa'da son 35 yılın en düşük şubat ayı yağışları kaydedildi. Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Meteoroloji Laboratuvarı Başkanı Adil Tek, AA muhabirine, eylül ayından beri Türkiye'nin yağışlı sisteminin etkisi altına girdiğini, kışın yağışların arttığını söy-

ledi. Şubatta ise Türkiye genelinde yağışlarda azalma meydana geldiğini belirten Tek, "Marmara Bölgesi, Orta Akdeniz'den gelen yağış sistemlerini şubatta az aldı. Yağış oluşturacak sistemlerin az olması şubat ayında Marmara'da yağışların uzun yıllar ortalamasına göre yüzde 56, geçen yılın aynı dönemine göre 18 azalmasına neden oldu." dedi. Tek, kış yağışlarının Marmara Bölgesi'ndeki barajların dolulukları olumlu etkilediğinin altını çizerek, şöyle devam etti: "Şubat ayında yağışlar azalsa da barajlarda doluluk oranı azalmadı. Bu durum yağışların yer altı sularına olumlu etkisini gösteriyor. Mevsimsel iklim tahminleri, bölgede yağışların üzerinde devam edeceğine işaret ediyor. Bu durum yaza kadar barajlarımızdaki dolulukları daha da arttıracaktır. Doluluk oranlarının artması, su tasarrufu konusundaki bakanlığımız değişikliğimizle yağmur sularını biriktirmemiz, suyunu her damlasını değerlendirmemiz gerektiriyor." ●İSTANBUL-AA

FOTOGRAF: AA

Istanbul Havalimanı dördüncü kez "Yılın Havalimanı" seçildi

Istanbul Havalimanı İşletmecisi İGA'dan yapılan açıklamaya göre, Yunanistan'ın Ekali kentinde düzenlenen törende, ödül, İGA Üst Yönetici (CEO) Vekili Selahattin Bilgen'e takdim edildi. Böylece 2021, 2022 ve 2023'te tüm dünyadan rakiplerini geride bırakarak "Yılın Havalimanı" seçilen İstanbul Havalimanı, üst üste dördüncü kez bu başarıya imza attı. Açıklamada ödül töreninde yaptığı konuşmaya yer verilen Bilgen, 4 binden fazla katılımcının oyuyla bu ödüle üst üste dördüncü kez layık görülmenin gurur verici olduğunu belirtti. Bilgen, dünyadaki tüm uluslararası havalimanları arasında öne çıkıp, bir kez daha bu unvanı elde etmenin havalimanının operasyonel mükemmelliği için çaba gösteren tüm ekiplerin büyük özverisinin kanıtı olduğuna dikkati çekerek, "Misafirlerimiz keyifli bir seyahat deneyimi sunabilmek adına verimlilik, sürdürülebilirlik, inovasyon ve yolcu mem-

nuniyeti hususunda kendimize her geçen dönem daha yüksek standartlar belirliyoruz. Bu ödül, sektörde öncüsü olarak hayata geçirdiğimiz uygulamalarımızdaki samimi kararlılığımızın da göstergesi. 'Air Transport Awards' ekibine bu kıymetli ödül için teşekkür ediyoruz." ifadelerini kullandı. Air Transport News Genel Direktörü ve CEO'su Dr. Kostas Iastrou ise İGA İstanbul Havalimanı'nın Covid-19 pandemisinde bu yana havacılık sektörünün karşılaştığı tüm zorluklara rağmen dirençli ve inovasyonda lider bir havacılık merkezi olduğunu kanıtladığını kaydetti. Iastrou, bu havalimanının yolcu sayısında pandemi öncesine hızla ulaşıp, hava yolu çeşitliliğini artırarak sektörde öncü bir küresel aktarma merkezi konumuna ulaştığını, bu ödülün havalimanı çalışanlarının özverili çalışmalarını ve misafirlerine sağladıkları keyifli yolculuk deneyiminin de bir yansıması olduğunu bildirdi. ●İSTANBUL-AA

FOTOGRAF: AA

Arnavutköy-İstanbul Havalimanı Metro Hattı bugün açılıyor

Bakan Uraloğlu, "Bir yıl içinde bu hattın devamındaki Arnavutköy-Halkalı etabını da tamamlayarak, tamamı yeraltında teşkil edilen metro sisteminde Türkiye'nin en uzun, dünyanın da en uzunlarından olacak 69 kilometrelik hattı tamamlayacağız."

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, İstanbul'u modern raylı sistem ağlarıyla da donattıklarını belirterek, "Bugün Arnavutköy-İstanbul Havalimanı arasındaki 14 kilometrelik yeni metro hattını da hizmete açıyoruz." ifadesini kullandı. Bakan Uraloğlu, yazılı açıklamasında, Arnavutköy-İstanbul Havalimanı Hattı'nın açılmasıyla Bakanlık olarak İstanbul'a yaptıkları raylı sistem uzunluğunun

161,7 kilometreye ulaşacağını bildirdi. Ülke genelinde şehir içi raylı sistem hatlarının 416 kilometrelik kısmının Bakanlıkça yapıldığına dikkati çeken Uraloğlu, İstanbul, Kocaeli ve Bursa'da toplam 60,7 kilometre raylı sistem hattının dedi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak İstanbul'da toplam 147,7 kilometre uzunluğunda olan yedi raylı sistem hattının da İstanbulluların hizmetine sunulduğuna işaret eden Uraloğlu, Marmaray'ın yanı sıra Levent-Hisari, Pendik-Sabiha Gökçen Havalimanı, Gayrettepe-Kağıthane-İstanbul Havalimanı metroları gibi projelerin Bakanlık tarafından yapıldığını belirtti. ●İSTANBUL-AA

Soğuksu Mahallesi'nin çehresi Yücel Çelikkbilek Gençlik Merkezi ile değişti

İLKER ALPKAYA

Beykoz Belediyesi tarafından hizmete sunulan Yücel Çelikkbilek Gençlik Merkezi ilçenin en kalabalık mahallelerinden biri olan Soğuksu Mahallesi, meydanın bakımlı ve canlı görünümüyle çehresini değiştirdi. Beykoz Belediyesi'nin "5 yılda 15 Yıllık Hizmet" hedefiyle ilçe genelinde yürüttüğü prestij cadde ve meydan düzenleme çalışmalarında Soğuksu Meydanı kent estetiğine uygun güzel bir görünüme kavuştu. Soğuksu'da hayatın merkezinde olan, ilçedeki büyük mahallelerin geçiş güzergâhında kalan meydan, yapılan çalışmalar sonrasında içinde spor ve yeşil alanları, yürüyüş yolları ve çocuk oyun parkının yer aldığı modern bir yaşam alanına dönüştü. Beykoz Belediyesi tarafından gençlere yılın 365 günü yaşayan sosyal mekânlar kazandırmak üzere 2021 yılında hizmete açılan Soğuksu Yücel Çelikkbilek Gençlik Merkezi, nitelikli eğitimleri ve kültür sanat etkinlikleriyle gençlerin yaşamında vazgeçilmez bir yer alıyor. Soğuksu Meydanı'nda modern ve dinamik tasarımıyla göze çarpan 5 katlı merkezde, 230 kişilik çok amaçlı salon, sesli ve sessiz kütüphane, kültür-sanat ve eğitim kursları için sınıflar, sergiler için fuaye alanı yer alıyor. Beykoz Sanat Eğitim Merkezi (BEYSEM)'in ustalarıyla merkezde, sanat ve hobi eğitimlerine katılan çocuk ve gençler yeteneklerini keşfediyor, kişisel gelişimlerine katkıda bulunan yararlı hobiler ediniyor. Ayrıca merkezde BEYSEM bünyesinde ilçedeki kadınlar ve çocuklara yönelik eğitimler de düzenleniyor. Merkez bünyesinde İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın hibe desteğiyle ilçeye kazandırılan, gençleri dijital dünyaya güvenle hazırlayacak "Dijital Yetkinlikler ve Girişimcilik Merkezi" de hizmet veriyor. Uzmanlar eşlik ettiği "Makers Atölyesi"nde çocuk ve gençlere dijital dünyanın vazgeçilmez robotik kodlama eğitimleri veriliyor. Soğuksu Yücel Çelikkbilek Gençlik Merkezi, her kültür-sanat sezonu boyunca, Beykoz Belediyesi'nin kültür ajandasında yer alan etkinliklerle çocuk tiyatrolarına ev sahipliği yapıyor.

Tuzla'da Barış Manço Ortaokulu'nun açılışı yapılarak eğitime başlandı

UFUK AKYILDIZ

Tuzla Belediye Başkanı Dr. Şadi Yazıcı'nın ilçeye yaptığı eğitim yatırımlarına bir yenisi daha eklendi. 16 sınıf, kapalı spor salonu ve çeşitli sosyal alanlarla donatılan Barış Manço Ortaokulu, eğitime başladı. Açılışa katılan Başkan Yazıcı "Türkiye Yüzyılımı bu okullardan yetişen çocuklarla inşa edeceğiz.. Tuzla'ya yeni okullar kazandırmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı. Tuzla Belediyesi'nin "Eğitim Kenti Tuzla" hedefiyle yürüttüğü eğitim projeleri arasında, 100 milyon TL yatırımla Şifa Mimar Sinan Mahallesi'ne kazandırılan Barış Manço Ortaokulu da eklendi. Tuzla'da tekli eğitim vizyonu doğrultusunda açılan okul; 16 sınıf, bir kapalı spor salonu, iki okul öncesi sınıfı, idari alanlar, dört atölye ve çok amaçlı bir salonu bünyesinde banndırıyor. Açılış törenine,

Tuzla Kaymakamı Ümit Hüseyin Güney, Tuzla Belediye Başkanı Dr. Şadi Yazıcı, İlçe Milli Eğitim Müdürü Metin Çangır, okul yöneticileri, öğrenciler ve siyasi parti temsilcileri katıldı. Tuzla Belediye Başkanı Dr. Şadi Yazıcı, "16 sınıflı Barış Manço Ortaokulu'nun açılışını gerçekleştirdik. Burada ikili eğitim yapıyordu, tekli eğitime geçildi. 7 yeni okul inşaatı devam ediyor. Çocuklarımızın eğitimi bizim için çok kıymetli; bu kapsamda 9 okul, 2 ana sınıfı okul yaptık. Bilim sanat merkezimizi de salı günü açıyoruz. Ama okullarımızı sadece açmakla bırakmıyor, boyasını, badanasını, bütün tadilatı, tamiratlarını da yapıp teslim ediyoruz. Eğitim materyalleri, bilişim sınıfları, laboratuvarlar, okulların dezenfeksiyonu hepsi antiseptik alana uygun olarak bütün çalışmalarımızı çocuklarımız için yapıyoruz. 50 bin öğrencimize kur-

tasiye yardımında da bulunuyoruz. Özellikle ihtiyaç sahibi okullarımızda tespit ederek her okulda 20-30 öğrencimize de öğle arasında yemek veriyoruz" şeklinde konuştu. Başkan Yazıcı, "Şu ana kadar yapmış oldukları okul yatırımlarının 1500 kreş yatırımına denk olduğunu belirttik" sözlerini şöyle sürdürdü:

"Şu anda 9 okul, 2 ana sınıfı ve açtığımız BİLSEM metrekare olarak hesaplanacak olursa, kreşler yapıp övünenler, onları da yapamayanlar; kreşlerin metrekaresini ölçerlerse, 1500 kreş yapmış kadar büyük okullar yaptığımızı görürler. Sadece kreş yapmaya kalksak 1500 tane kreş şu ana kadar yapmış olurduk" dedi. Tuzla'ya başka yeni okullar

kazandıracaklarının müjdesini de veren Başkan Yazıcı, "Eğitimin kıymetli olduğuna inanıyoruz. Geleceğimizi, ülkemizin birliğini, bütünlüğünü, beraberliğini, bağımsızlığını ve al bayrağı göklerde dalgalandıracak olan çocuklarımız, bu okullardan yetişecek ve Türkiye Yüzyılımı bu çocuklarla beraber inşa edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Aydos Millet Bahçesi hizmete açıldı

Yeşil alanları doğal güzellikleri ile bulunduğu ilçenin çehresini değiştiren, her yaşta vatandaşın faydalanabileceği nefes alabileceği millet bahçelerinin bir yenisi Sancaktepe'de açıldı. Aydos Millet Bahçesi'nin açılışına Cumhurbaşkanlığı AK Parti İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Kurum da katıldı.

7 Mart Pazar günü gerçekleştirilen açılış programına AK Parti İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Kurum, AK Parti İstanbul İl Başkanı Osman Nuri Kabaktepe, Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Osman Boyraz, AK Parti İstanbul Milletvekilleri Vedat Demiröz, İsmail Erdem, Hülki Cevizoğlu, Oğuz Üçüncü, Rabia İlhan İlçe Protokolü ve çok sayıda vatandaş katıldı. Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Döğücü yaptığı konuşmada "Bugün ilçemizin çehresini değiştirip, güzelliğine güzellik katacak ve hemşerilerimiz için adeta huzur merkezi olacak Aydos Millet Bahçesini hizmete açıyoruz. Bu harika eserin oluşmasındaki emekleri için Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ve TOKİ Başkanlığımıza yüreктen teşekkür ediyorum. İkinci dönemde Gerçek Belediyecilik

anlayışıyla 7/24 çalışmaya devam edeceğiz." dedi.

"Sancaktepe'nin kaynaklarını çarçur etmeyeceğiz"

Cumhurbaşkanlığı AK Parti İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Kurum ise konuşmasında

Yeni dönem ile ilgili projeleri hakkında vatandaşlara seslendi. İstanbul'un kaynağını İstanbul halkı için harcayacaklarını belirten Kurum konuşmasında "Tam 51 tane millet bahçesi başlattık. 81 ilde bakın 81 ile hizmet ettik 81 ile 72 Milyon metrekare millet bahçesi ka-

zandırırken burada İstanbul'da da 51 tane millet bahçesini yaptık. Bugün de 240 bin metrekare büyüklüğe sahip Aydos Millet Bahçesini sunuyoruz. İnşallah burası İstanbul'un buluşma noktası olacak. Burada gençlerimiz ve ailelerimiz vakit geçirecek. Vatandaşımız hu-

İNAN ARVAS

zurlu olsun istiyoruz. Deprem riskini ortadan kaldırmak için orada 5 yılda 650 bin konutumuza yapıp vatandaşlarımızımıza teslim etmek istiyoruz. 650 bin konutu nasıl yapacaksınız diyorlar, 650 bin konutu biz geçmişte nasıl yaptık aynı anlayışta yapacağız, aynı anlayışta mücadele edeceğiz. İstanbul'un kaynağını İstanbul'a harcayacağız. Sancaktepe'nin parasını Sancaktepe'ye harcayacağız, geleceğimizi için harcayacağız. Sancaktepe'nin kaynaklarını çarçur etmeyeceğiz" dedi. 2400m2 Çevre dostu alanı,koşu parkuru, bisiklet yolu, piknik alanları, çocuk oyun alanları ve bir çok etkinlik alanı bulunan Sancaktepe Millet Bahçesi'nde, birçok değişik tür ve cinsten ağacın yanında yürüyüş alanları, koşu parkuru, gölet yer alıyor.

Pendik'te okullara spor malzemesi dağıtıldı

Pendik Belediyesinin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlediği Okullara Spor Malzemesi Dağıtım Töreni, Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. Törene Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Osman Aşkın Bak da katıldı. Törende İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından isimleri belirlenen ilçedeki okulların temsilen 9 okul temsilcisine spor malzemeleri sembolik olarak teslim edildi. Aynı zamanda 2023 yılında düzenlenen okul sporları organizasyonlarında çeşitli spor branşlarında, il ve Türkiye şampiyonalarında derece elde eden 147 sporcu temsil eden 36 sporcuya ödülleri, Başkan Ahmet Cin, Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Osman Aşkın Bak ve Pendik Kaymakamı Mehmet Yıldız tarafından takdim edildi. Törende konuşan Belediye Başkanı Ahmet Cin, gençlere ve spora desteklerini anlatarak "Daha önce amatör spor kulüplerimize de desteklerimiz oldu. Alt ve üst yapı çalışmalarını bizim için çok önemli. Pendik'te spor kompleksi sayımız

MUSTAFA ŞAHİN

15'e ulaştı. Sadece bizim dönemimizde 5 tane yaptık. Gençlerimizin kütüphane talepleri oluyordu, bunun üzerine yine sadece bizim dönemimizde 11 yeni kütüphane yaptık. Toplam sayı 22 oldu. Amacımız gençlerimizin sağlıklı ve birikimli bir şekilde gelişmesini sağlamak." dedi. Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Osman Aşkın Bak, sporcuları ve onların öğretmenlerini tebrik etti. Başkan Ahmet Cin'e ise spor olan yatırımlarından ötürü teşekkür etti. Bakan Dr. Osman Aşkın Bak, konuşmasında "Sizleri tebrik ediyorum. Ahmet Bey, spora çok önem veriyor. Pendik'e güzel eserler kazandırıyor. 23 tane amatör spor kulübü var, bunlara antrenman sahaları kazandırdı. Kendisine çok teşekkür ediyorum. Pendik bir spor ilçesi." dedi. Bakanlık olarak spor desteklerini anlatan Bakan Dr. Osman Aşkın Bak: "Biz de bakanlık olarak valiliklerle birlikte İstanbul'da 3 bin spor kulübü kurduk. Amacımız okullarda yapılan spor müsabaka sayısını artırmak." şeklinde konuştu.

Arnavutköy'de 89 eser toplu açılışla hizmete sunuldu

Arnavutköy Belediyesi'nin hizmet ve eser anlayışıyla sürdürdüğü çalışmalar neticesinde hayata geçirdiği 89 eser Hadimköy Meydanı'nda düzenlenen toplu törenle hizmete sunuldu. Törende konuşan Arnavutköy Belediye Başkanı Ahmet Haşım Baltacı, "Bu eserlerin her biri, siz değerli vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artırmak, sorunlarına çözüm üretmek ve gelecek nesillere daha güzel bir Arnavutköy bırakmak adına atılmış önemli adımlardır" diye ifade etti. Arnavutköy Hadimköy Meydanı'nda 89 eserin toplu açılış töreni düzenlendi. Düzenlenen programa Arnavutköy Belediye Başkanı Ahmet Haşım Baltacı, AK Parti Arnavutköy Belediye Başkan Adayı Mustafa Candaroğlu, AK Parti İstanbul milletvekilleri Bayram Şenocak ve Şengül Karşlı, muhtarlar, demek ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin yanı sıra çok sayıda vatandaş katıldı. Açılış töreninin ardından ise iftar programı düzenlendi. Programda konuşan Arnavutköy Belediye Başkanı Ahmet Haşım Baltacı, "Bugün burada inşa ettiğimiz meydanların, prestij caddelerin, parkların, aile sağlığı merkezlerinin, Karaburun'da yaptığımız liman

ABDULLMUTTALİB BAYRAM

ve sahil düzenlemelerinin ve kardeş belediyelerimizde yaptığımız 89 dev eserin açılışını yapmak için araya geldik. Bu eserlerin her biri siz değerli vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artırmak, sorunlarına çözüm üretmek ve gelecek nesillere daha güzel bir Arnavutköy bırakmak adına atılmış önemli adımlardır. Bu süreçte bana destek olan herkese teşekkürlerimi iletiyorum. Bundan sonraki süreçte de kıymetli kardeşim Mustafa Candaroğlu'nun eser siyasetiyle Arnavutköy'e hizmet edeceğinden hiç şüphem yok. Bu yolda bana olduğunuz gibi Mustafa kardeşime de destek olacağınızdan hiç şüphem yok" ifadelerini

kullandı. AK Parti Arnavutköy Belediye Başkan Adayı Mustafa Candaroğlu ise, "Belediye Başkanımız Ahmet Haşım Baltacı, görev süresi boyunca Arnavutköy'ün her bir köşesine dolunarak hizmetleriyle adından söz ettiren, Türkiye'nin birçok bölgesinde eserler inşa eden bir başkan oldu. Bugün de açılışını gerçekleştirdiğimiz 89 eser, Sayın Haşım Baltacı'nın gösterdiği kararlılık ve azmin bir yansıması olarak karşımıza çıkıyor. Görev süresince eser siyasetiyle hareket eden, sadece sözde değil, icraatlar ile de varlığını hissettiren Ahmet Haşım Baltacı başkanımıza bir kez daha teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu. Açılış yapılan

eserler arasında vatandaşlara modern bir yaşam alanı sunan Hadimköy Meydan Kompleksi, Anadolu Mahallesi Meydan Kompleksi, Karaburun'da yapılan sahil düzenlemeleri, balıkçı barnakları, sosyal tesisler ve kardeş belediyelerle yapılan eserler yer aldı. Bunların yanında ailelerin keyifle vakit geçirebileceği farklı özelliklere sahip 39 park, 4-6 yaş arası çocuklar için 7 adet Kur'an kursu, vatandaşların sağlık hizmetlerine daha hızlı ulaşabilmesi için 7 mahallede aile sağlığı merkezi, Arnavutköy'ün birçok mahallesinde prestij cadde ve meydan düzenlemesi, yaklaşık 20 kilometrelik bisiklet yolunun da açılışı gerçekleştirildi.

Rekabet Kurulu META hakkında "geçici tedbir" kararı verdi

Rekabet Kurulu, Threads ve Instagram uygulamalarını bağlamak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı şüphesi üzerine başlatılan soruşturmada META Platforms, Inc. (META) hakkında geçici tedbir kararı verdi. Rekabet Kurumundan yapılan açıklamada, META'nın Instagram hesaplarına dayalı Threads profili oluşturulan kullanıcıların verilerini kullanıcılara onay seçeneği sunmaksızın birleştirmesinin soruşturma tamamlanana kadar telafisi güç zararlara yol açacağına değerlendirildiği ifade edildi. Açıklamada, META'nın pazarda uzun yıllardır faaliyet göstermesi sebebiyle kapsamlı ve detaylı bir veri birikimine sahip olduğuna işaret edilerek, firmanın sahip olduğu kullanıcı tabanının büyüklüğü ve çeşitliliğinin, reklam verenler bakımından META hizmetlerini cazip hale getirdiği belirtildi. Bu durumun META'ya hizmet geliştirme amacıyla daha fazla kaynak ayırabilmesine imkan sağladığı ve rakiplerin reklam verenlere ve dolayısıyla finansal kaynaklara erişimini zorlaştırdığı, bu çerçevede META'nın faaliyetlerinin pazarda giriş engeli oluşturduğu ifade edilen açıklamada, ayrıca, META'nın sunduğu temel hizmetler ve ilişkili hizmetlerle bir ekosistem olarak faaliyette bulunduğu, bu durumun, META'nın her bir hizmetten edindiği gücü ve birikimi diğer bir hizmetine aktarmasını mümkün kıldığı ve pazar gücünü artırdığı kaydedildi. Açıklamada, mevcut bulgular çerçevesinde; Instagram ve Threads arasındaki veri aktarım mekanizması neticesinde oluşabilecek veri birleştirme davranışının engellenmesi yönünde geçici tedbir uygulanmasına karar verildiği bildirildi. Öte yandan, META'nın Facebook, Instagram ve WhatsApp hizmetlerinden topladığı verileri birleştirerek sosyal ağ hizmetleri ile çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarlarında faaliyet gösteren rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı ve pazara giriş engeli yarattığı daha önce tespit edilmiş ve bazı yükümlülükler getirilmişti. ●ANKARA-AA

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Kacır, "Düşük karbonlu yol haritalarımız ve yeşil büyüme teknoloji yol haritalarını, 6 sektörün yeşil dönüşümünde temel oluşturacak." dedi.

Bakan Kacır: Düşük karbonlu yol haritalarımız 6 sektörün yeşil dönüşümünde temel oluşturacak

Bilişim Vadisinde düzenlenen "Türkiye Sektörel Düşük Karbonlu Yol Haritaları Tanıtım Programı"na katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, çalışmaların, işletmelerin karbon ayak izlerini azaltacağını ve yeşil dönüşümlerinde önemli kilometre taşı olacağını belirtti. Bakan Kacır, iklim değişikliğinin, çevresel ve sosyoekonomik sonuçlara yol açan çok yönlü ve küresel mesele olduğunu değerlendirerek, dünyada iklim değişikliğiyle mücadele politikaları hız kazanırken, sanayi ve teknoloji politikalarıyla bağlantısının da kuşkusuz giderek güçlendiğini anlattı. Kacır, yatırım, istihdam, üretim ve ihracat rotasında bünyeye politikası çerçevesinde sanayiye sürdürülebilir ve çevreci üretim yöntemlerine yönlendirmeyi, bu anlayışla tercihten öte zorunluluk olarak gördüklerini dile getirdi. Sanayiciler ve yatırımcılar için destek mekanizmaları oluşturduklarını aktaran Kacır, Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB), Yeşil OSB'lere dönüşümünü hızlandırmak amacıyla Dünya Bankası desteği "Türkiye Organize Sanayi Bölgeleri Pro-

jesi"ni hayata geçirdiklerini kaydetti. Kacır, OSB'lerde yeşil ve teknolojik çözümler içeren alt yapı, iletici atık su arıtma tesisi, su geri kazanımı, güneş enerjisi santralleri, sıfır atık, biyogaz tesisleri gibi projeler için çalışmaları başlattıklarını işaret ederek, Dünya Bankası işbirliğinde yeşil dönüşüm alanında şimdiki kadar gerçekleştirdikleri en kapsamlı ve en yüksek bütçeli program olan "Türkiye Yeşil Sanayi Projesi"ni geçen aylarda uygulamaya aldıklarını söyledi.

"Sera gazı salımının azaltılması için harekete geçtik"

Bu iki önemli proje için yaklaşık 750 milyon dolar finansman sağladıklarını bildiren Kacır, tüm bu adımların yanında yeşil dönüşüm alanında uluslararası gelişmeleri yakından takip ederek, uluslararası düzenlemelerle uyumlu şekilde sanayinin rekabetçiliğini güçlendirecek adımları tespit ettiklerinden bahsetti. Bakan Kacır, Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı Avrupa Birliği'nin (AB), "Yeşil Mutabakat"la sera gazı emisyonlarını 2030 yılına dek en az yüzde 55 azaltma ta-

ahhündünde bulunarak "Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması"na hayata geçirdiğini anımsatarak, "Düzenleme kapsamında 2026'dan itibaren karbon emisyonunda öne çıkan demir-çelik, alüminyum, gübre, çimento, hidrojen ve elektrik üretim sektörlerinde ithalatçı firmalara sınırda karbon mekanizması adım adım uygulanacak. Bu nedenle özellikle üretim zincirlerinin ilk aşamalarında lokomotif sektörler temel girdi sağlayan ve Avrupa Birliği ile ihracatımızın yaklaşık yüzde 13'üne karşılık gelen alüminyum, çelik, gübre ve çimento sektörlerinin sera gazı salımının azaltılması için harekete geçtik." diye konuştu. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının destekleri ve ilgili paydaşlarla bu 4 sektör için "Düşük Karbonlu Yol Haritaları" hazırladıklarını ve bu kapsamda sektöre özgü öngörülen emisyon azaltmalarını tespit ettiklerini aktaran Kacır, 2053 emisyon hedefleri doğrultusunda, alüminyum sektöründe yüzde 75, çelik sektöründe yüzde 99, çimento sektöründe yüzde 93 oranında emisyon azaltımı, gübre sektöründe ise sıfır emisyon hedeflediklerini, ayrıca bu hedeflere uy-

gun üretim teknolojileri, yatırım ihtiyaçları ve politikalarını değerlendirdiklerini ifade etti. Kacır, gelecek dönemde yol haritaları kapsamındaki eylemlerin uygulanmasını hızlandırmaya yardımcı olacak yatırım planını hayata geçirecekleri bilgisini paylaşarak, "Böylece bu 4 öncelikli sektörde ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunu daha da güçlendireceğiz. Uluslararası yatırımlardan alacağımız payı arttıracağız. Tabii sanayimizin yeşil dönüşümünü gerçekleştiren, teknoloji üreten, güçlü Türkiye yaklaşımımız doğrultusunda ihtiyaç duyduğumuz yeşil teknolojileri yerli ve milli imkanlarla geliştirecek ve ihracat edilecek altyapıyı da birlikte inşa edeceğiz. Bu kapsamda, yeşil dönüşüm alanında teknoloji geliştirme altyapımızı güçlendirmek üzere 24 AR-GE merkezi mizin ve teknoparklarımızdaki 13 teknoloji girişiminin projelerine 4 milyar lira AR-GE teşviki verdik. TÜBİTAK'la bugüne kadar yeşil dönüşüm ve iklim değişikliği alanında 2 bin 918 proje ve 2 bin 754 kişiye 14,9 milyar lira destek sağladık. TÜBİTAK ile Yeşil Mutabakata uyum kapsa-

mındaki AR-GE ve yenilik konuları ile doğrudan ilişkili projeleri öncelikli olarak desteklemeyi sürdürüyoruz."

Kacır, iklim değişikliğine adaptasyon ve uyuma hizmet eden AR-GE çalışmalarını planlamak ve koordine etmek üzere TÜBİTAK Temiz Enerji, İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Araştırma Enstitüsünü kurduklarını hatırlatarak, BiGG Yeşil Büyüme Çağrılarında yeşil büyüme hizmet eden öncelikli AR-GE ve yenilik konularında 237 girişimin kurulmasını desteklediklerini kaydetti. TÜBİTAK tarafından hazırlanan sektörel yeşil büyüme teknoloji yol haritalarıyla da ekonomi için kritik önemi haiz, demir, çelik, alüminyum, çimento, gübre, plastik ve kimya sektörlerinde sanayi kuruluşlarının teknolojik ihtiyaçlarını tespit ettiklerine değinen Kacır, çığır açıcı araştırma ve yenilik temelli çözümler için tüm paydaşlarla 2026, 2030 ve 2035 yıllarına ilişkin hedefleri belirlediklerini, ülkenin AR-GE ve yenilik kapasitesini geliştirmesine imkan verecek politika ve eylemleri ortaya koyduklarını anlattı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Emtia piyasasında yükseliş eğilimi sürüyor

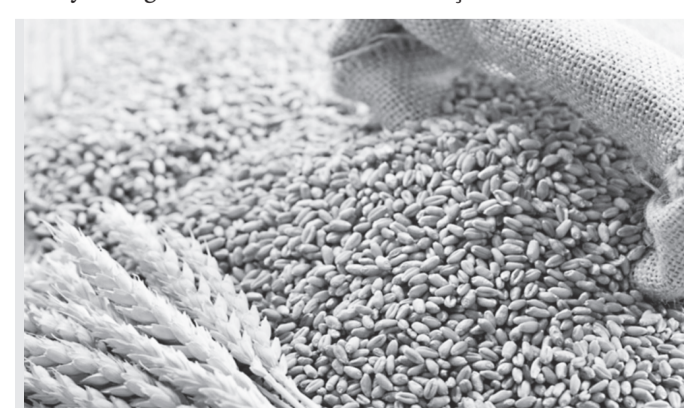
Emtia piyasasındaki yükseliş eğilimi, jeopolitik riskler ve arza ilişkin endişelerle geçen hafta da devam etti. ABD Merkez Bankasının (Fed) faiz indirimlerine ne zaman başlayacağına ilişkin belirsizliklere karşın emtia piyasasında geçen hafta genel olarak pozitif bir seyir hakimdi. Jeopolitik riskler ve arz endişeleri geçen hafta emtia fiyatlarındaki söz konusu yukarı yönlü seyrinde etkili oldu. Analistler, bu hafta ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz kararının piyasaların odağında bulunduğunu belirterek, küresel piyasalarda mart toplantısında Fed'in faizleri sabit bırakmasına kesin gözüyle bakılmasına karşın Fed Başkanı Jerome Powell'ın yapacağı sözle yönlendirmelerin emtia piyasasının gidişatı üzerinde etkili olabileceğini kaydetti. Değerli metal fiyatlarında geçen hafta altın haricinde yükseliş eğilimi hakimdi. Geçen hafta ons bazında altın yüzde 1,5 değer kaybederken, gümüş yüzde 2,2, platin yüzde 2,6, paladyum yüzde 5,5 değer kazandı. Altın fiyatları, ABD'de açıklanan enflasyon verilerinin Fed'in yakında faiz oranlarını düşüreceği ihtimalini azalt-

masının ardından geriledi. ABD'de, Tüketici Fiyat Endeksinin (TÜFE) şubatta tahminlerin üzerinde artış kaydetmesinin ardından ülkede Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) de öngörülere aştı. Ülkede, TÜFE, şubatta aylık bazda beklentiler dahilinde yüzde 0,4 artarken, yıllık bazda yüzde 3,2 yükselişle piyasa tahminlerini geçti. ÜFE de şubatta aylık bazda yüzde 0,6 ve yıllık bazda yüzde 1,6 artışla beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Değişken gıda ve enerji fiyatlarını içermeyen çekirdek ÜFE de aynı dönemde aylık bazda yüzde 0,3 ve yıllık bazda yüzde 2 artarak tahminleri geride bıraktı. Baz metallerde geçen hafta yükseliş eğilimi hakimdi. Tezgah üstü piyasada fiyatlar libre bazında bakırda yüzde 6, alüminyum yüzde 1,7, çinko yüzde 1,5, kurşun yüzde 2,4, nikel yüzde 0,4 arttı. Bakırın libresi geçen hafta 4,12 dolarla Nisan 2023'ten bu yana en yüksek seviyeyi test etti. Bakır fiyatlarının yükselişi, büyük ölçüde Çin'deki bakır izabe tesislerinin rafine bakır arzını sınırlandırarak ortak üretim kesintileri yapmayı planladıklarına dair haberlerin ardından güçlendi. ●İSTANBUL-AA

Güneydoğu'nun 2 aylık hububat ihracatı 560 milyon dolar

Güneydoğu Anadolu bölgesinde 2023'ün ihracat lideri olan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, yılın ilk 2 ayında ihracatını yüzde 19,5 artırarak 560 milyon dolara taşıdı. Buğday unu, makarna, bitkisel yağlar ile şeker ve şeker mamulleri gibi başka ürünlerdeki fiyat düşüşlerine rağmen Güneydoğu'daki hububatçılar, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yaklaşık 100 milyon dolar daha fazla satış yaptı. Irak'ın alımlarının bölgenin toplam hububat ihracatı içindeki payı yüzde 36'ya geçerken, Cibuti, Libya, Gana ve Togo gibi Afrika ülkeleri en büyük 10 ihracat pazarı içinde yer aldı. Bölgedeki hububatçılar en fazla buğday unu ihracatı yaptı. Küresel ekonomik resesyona bağlı olarak talepteki azalmaya rağmen, geçtiğimiz yıllardan devreden stokların buğday fiyatları üzerindeki baskısına rağmen Güneydoğu Anadolu Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve

Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Celal Kadooğlu, "Dünyada son 2 yıldaki buğday üretimi 1,5 milyar tonu aştı, 2022'den bu yana devam eden bu bollukta, maddi imkânı olan ülkeler depolarında yüksek miktarda stok yaptı. Yeni hasat sezonu yaklaşırken bu alandaki rekabetin yoğunlaştığını, bunun da küresel fiyatlar üzerinde bir miktar baskı oluşturduğu görüyoruz. Bizim bölgemizde de buğdayın ihracatı birim fiyatlarındaki gerileme yüzde 10'a yaklaşmış durumda. Öte yandan her ülkenin alım gücü aynı olmadığından, ekonomik olarak daha az gelişmiş bölgelerdeki talep durumu değil. Bunu ilk 2 aydaki buğday ihracatımızla da teyit ediyoruz. Güneydoğu Anadolu'dan en fazla buğday ihracatını Irak, Suriye, Cibuti, Etiyopya ve Somali'ye yapıyoruz" dedi. ●ŞANLIURFA-İHA

FOTOĞRAF: İHA

FOTOĞRAF: AA

Enerjide verimlilik artırıcı projeler için başvurular 15 Nisan'da başlayacak

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, "VAP destekleri ile dijital uygulamalar ve yeni teknolojilerin kullanımını arttıracaktır. Sanayimizin yeşil dönüşümünü destekliyoruz." ifadesini kullandı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Destek Programı 2024 yılı başvurularını 15 Nisan'da almaya başlayacak. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre, 2024 VAP'ta, öngörülen yatırım bedeli 3 milyon lira ve üzeri olan, aynı zamanda geri ödeme süresi en fazla 5 yıl olan proje başvuruları kabul edilecek. Bu kapsamda proje başı 1,5 milyon liraya kadar destek sağlanacak. Destek programından faydalanmak isteyen işletmelerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı veri tabanına kayıt olmaları ve enerji tüketim bildirimlerini girmeleri, sertifikalı enerji yöneticisi görevlendirmeleri ve ISO 50001 Enerji Yönetimi

Sistemi belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Program, Sanayi Sektöründe Verimlilik ile Bina ve Hizmet Sektöründe Verimlilik olmak üzere iki bileşenden oluşacak. Sanayi sektöründe elektrik enerjisinin proje başına anlık asgari 250 kilovat, ısı enerjisinin proje başına anlık asgari 750 kilovat birim enerji tasarrufu sağlayan projeler desteklenecek. Elektrik motorlarının verimliliğiyle değiştirilmesi ve değişken hız sürücü (DHS) uygulamalarına yönelik projeler, atık ısı geri kazanımına yönelik projeler, mevcut ekipmanların/sistemlerin enerji tüketimini azaltmaya yönelik otomasyon projeleri bu kapsamda değerlendirilecek. Bina ve hizmet sektöründe de yıllık enerji tüketimi 500 TEP (ton eşdeğer petrol) ve üzerinde olan hastaneler, alışveriş merkezleri ve otellerin mevcut durumuna göre yüzde 20 enerji tasarrufu sağlayan projelerine destek verilecek. ●ANKARA-AA

Türk somonu ve çayının tanıtım projelerine Ticaret Bakanlığında destek

Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliğinin (DKİB) Türk somonu ve çayının tanıtımına yönelik hazırladığı projelerin, Ticaret Bakanlığı tarafından desteklendiği bildirildi. DKİB'den yapılan yazılı açıklamada, Türk çayı ve somonunun ihracatının daha da artırılması ve yurt dışındaki potansiyel pazarlarda tanıtımının yapılması amacıyla DKİB'in hazırladığı 2 projenin, Ticaret Bakanlığınca "Turquality Desteği" kapsamına alındığı belirtildi. Açıklamada değerlendirilmelerine yer verilen DKİB Yönetim Kurulu Başkanı Saffet Kalyoncu, bölgenin iki değerli ürünü olan Türk çayı ve Türk somonunun ihracatının daha üst rakamlara ulaştırılması amacıyla potansiyel olarak görülen yurt dışı pazarlarda yazılı, görsel basın, sosyal medya, influencer, tadım etkinlikleri, fuar katılımı gibi tanıtım faaliyetleri düzenleyeceklerini ifade etti. Kalyoncu, Ticaret Bakanlığının onayları dahilinde düzenlenecek bu tanıtım etkinliklerinin 4 yıl boyunca devam edeceğine dikkati çekerek, Türk somonunda özellikle pazar çeşitliliğinin sağlanması açısından sektörün tanıtıma büyük ihtiyacı olduğunu ve bu kapsamda da ilk etapta uzak ülkeler Çin, Japonya, ABD ve Kanada gibi pazarlardaki etkinliklere ağırlık vereceklerini kaydetti. Türk çayı tanıtım projesi hakkında bilgi veren Kalyoncu, doğallığı, kalite ve damak tadı açısından dünyanın en kaliteli çayları arasında yer alan Türk çayının, yurt dışı pazarlarda yeterince bilinmemesi nedeniyle ihracatının istenilen düzeyde artmadığını ve bunun için de Türk çayında farkındalık oluşturarak, Avrupa ülkeleri, Türk cumhuriyetleri, Rusya Federasyonu ve Orta Doğu ülkelerine yönelik yapılacak tanıtım etkinlikleriyle marka bilinirliği oluşturularak ihracat artışına önemli katkı sağlayacaklarını belirtti. Kalyoncu, bu yıl başlanacak projelerin sonrasında da sektörlerle istişare edilerek güncel gelişmelere uygun yeni projelerin hayata geçirileceğini ifade etti. ●TRABZON-AA

Türk balı, AB'nin RASSF sistemine takılmadı

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 2023 ve 2024 yıllarında AB ülkelere ihraç edilen ballarda hile tespit edildiğine dair Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASSF) bildirimini almadığını bildirdi. Yumaklı, CHP Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Türkiye'de üretilip AB'ye ihraç edilen balların içeriğine yönelik denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesine yanıt verdi. Bakanlığının, Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı,

Gıda ve Yem Kanunu ile Türk Gıda Kodeksi'ne uygunluk çerçevesinde gıdaların üretim, işleme ve dağıtım aşamalarında gıda güvenliği ve hijyen kurallarıyla ilgili denetimler yaptığını kaydeden Yumaklı, risk esasına dayalı olarak yürütülen rutin denetim ve kontrollerin yanı sıra şüphe ve şikayet üzerine ALO 174 Gıda Hattı ihbarları ve CİMER başvuruları kapsamında da denetimlerin sürdürüldüğünü belirtti. Bakan

Yumaklı, şu ifadeleri kullandı: "Bakanlığımızca balda taklit ve taşıyıcı belirlenen firmaların ürünleri piyasadan toplatılmakta ve idari para cezası uygulanmaktadır. 2023 yılında yaklaşık 1 milyon 300 bin yurt içi gıda kontrolü gerçekleştirilmiş olup 17 bin 652 uygunsuzluk tespit edilmiştir. Bunlar için yaklaşık 535 milyon lira idari para cezası kesilmiş, 243 işletme hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. AB üye ülkeleri

tarafından yapılan resmi kontrollerde tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve AB Komisyonu nihai değerlendirmeye sonuca, Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi

üzerinden ilan edilmektedir. 2023 ve 2024 yıllarında AB üye ülkelere yapılan bal ihracatında üründe hile tespit edilmesine dair RASSF bildirimini alınmamıştır." ●ANKARA-AA

Küresel gaz üretiminin 2050'de 5,3 trilyon metreküpe ulaşması öngörülüyor

Küresel piyasalarda artan gaz talebini karşılamak için üretimin 2022'ye kıyasla 1,3 trilyon metreküp artarak 2050'de 5,3 trilyon metreküpe ulaşması bekleniyor. Gaz İhraç Eden Ülkeler Forumu'nun (GECF) "2050 Görünüm" raporuna göre, 2050'de küresel doğal gaz üretimi 2022'ye kıyasla yüzde 32 artacak. Doğal gaz üretiminin 2030'a kadar yıllık yüzde 1,4 büyümesi, 2030'larda yüzde 1,1 ve 2040'larda yüzde 0,5'e kadar düşmesi bekleniyor. Küresel piyasalarda artan gaz talebini karşılamak için üretimin 2022'ye kıyasla 1,3 trilyon metreküp artarak 2050'de 5,3 trilyon metreküpe yükselmesi öngörülüyor. Doğal gaz üretimi küresel piyasalarda 2022'de 4 trilyon metreküp olarak hesaplanırken, bölgesel üretimdeki değişiklikler dikkati çekti. Orta Doğu ve Kuzey Amerika gaz üretim kapasitelerini arttırırken, Asya Pasifik ve Avrupa'da nispeten mütevazı bir büyüme yaşandı.

Latin Amerika'nın üretimi sabit kalırken, Afrika'nın gaz üretiminde hafif düşüş, Avrasya gaz üretim seviyelerinde önemli düşüş kaydedildi. Orta Doğu'daki gaz üretimi yüzde

Gaz İhraç Eden Ülkeler Forumu "2050 Görünüm" raporuna göre, Orta Doğu 83 trilyon metreküp doğal gazla küresel piyasanın en büyük rezerv sahibi oldu.

2,2'lik artışla 2022'de 685 milyar metreküpe yükseldi, İran ve Suudi Arabistan bu büyümeye öncülük etti. Orta Doğu, 2022'de küresel doğal gaz üretiminin yüzde 17'sine katkıda bulundu. Benzer şekilde, Kuzey Amerika gaz üretiminde yüzde 6 artış kaydederek 1 trilyon 160 milyar metreküpten 1 trilyon 230 milyar metreküpe yükseldi. Söz konusu büyüme temel olarak ABD'de çıkarılan kaya gazından kaynaklandı. Kuzey Amerika yüzde 30,6 pay ile küresel gaz üretiminde en büyük paya sa-

hip bölge oldu. Asya Pasifik bölgesinde de gaz üretimi yaklaşık 12 milyar metreküp artarak 2022'de 650 milyar metreküpe ulaştı ve yıllık yüzde 1,8'lik bir büyümeyi yansıttı. Bu artışta Çin öncülük etti ve 11 milyar metreküplük ilave katkı sağladı. Avrupa'nın üretimi de yüzde 3,8 artışla 213 milyar metreküpe ulaştı ve bu da dünya gaz üretiminin yüzde 5,3'üne denk geldi. Hollanda'da gözlemlenen önemli düşüşü fazlasıyla telafi eden Norveç ve Birleşik

Krallık'taki üretim artışına bağlandı. Avrasya, yüzde 9,7'ye karşılık gelen 90 milyar metreküple doğal gaz üretiminde en fazla düşüşü kaydetti. Bölgede, bu dönemde toplam 835 milyar metreküp doğal gaz üretimi yapıldı. Bu düşüş, ağırlıklı olarak Rus gaz üretimindeki azalmayla açıklandı. Avrasya, 2022'de küresel doğal gaz üretiminin yüzde 20,7'sini oluşturdu.

En çok rezerv Orta Doğu'da

GECF verilerine göre, kü-

resel kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinin toplamı 205 trilyon metreküp olarak hesaplandı. Buna göre, Orta Doğu 83 trilyon metreküp doğal gazla küresel piyasanın en büyük rezerv sahibi oldu. Bunu, 66 trilyon metreküple Avrasya izledi. Bu iki bölge birlikte dünya gaz rezervlerinin yüzde 73'ünü oluşturdu. Doğal gaz rezervlerinde 1980'den 2011'e kadar istikrarlı artış, 2022'ye kadar istikrarlı ilerleme gözlemlendi. Bu dönemde, rezervlerdeki artış özellikle derin su alanları gibi zorlu ortamlarda daha önce erişilemeyen gaz sahalarının işletilmesini kolaylaştıran teknolojik ilerlemelerle birlikte arama ve üretime yapılan yatırımların artmasına bağlandı. Ayrıca, daha hassas arama teknolojilerinin geliştirilmesi, gaz sahalarının doğru şekilde tanımlanmasına önemli ölçüde katkıda bulundu. Konvansiyonel olmayan kaynaklara kapsayacak şekilde bakıldığında, 2010 ile 2022 arasında keşfedilen toplam hacmin 36 trilyon metreküpe ulaşarak 2010 ile 2019 arasındaki kümülatif küresel doğal gaz üretimini aştığı kaydedildi. Bununla birlikte, bu doğal gaz hacminin sadece 18 trilyon metreküpü geliştirilerek üretime alındı. ●ANKARA-AA

Aksaraylı kadın girişimci devlet desteğiyle atıl arazisini tarıma kazandırdı

Aksaray'da yaşayan Meltem Şıvgın, Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığından aldığı yüzde 70 hibe destekle kurduğu kültür mantarı tesisine katkı sağlıyor. Merkeze bağlı Doğanlar köyünde ailesiyle yaşayan 45 yaşındaki Şıvgın, atıl arazisini değerlendirerek ve kültür mantarı üretimi yapmak için 4 yıl önce, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün "KOP ile Aksaray Mantar Yetiştiriyor Üretici Kazanıyor Projesi"ne başvurdu. Katıldığı mantar yetiştiriciliği kursunda üretimin bütün aşamalarını öğrenen 3 çocuk annesi Şıvgın, proje kapsamında yüzde 70 hibeyle evinin önündeki atıl arazisine mantar tesisi kurdu. Şıvgın, AA muhabirine, köye gelen memurlar sayesinde projeden haberdar olduğunu söyledi. Proje sayesinde kendi işinin patronu olduğunu aktaran Şıvgın, "Seramızı ilk kurduğumuzda çok zorlanmıştım. Bir bocalama döneminin ardından, pes etmedim ve kazandım. İki ki-

mantar işine girmişim." dedi. Şıvgın, devletin vatandaşlarına bu şekilde yüzde 70 hibe desteği vermesinin çok güzel olduğunu dile getirdi. Eşinin inşaatlarda boya işi yaptığını ifade eden Şıvgın, "Mantar seramız olmadan eşim sürekli şehir dışına gitmek zorunda kalıyordu. Seramızın ardından sadece Aksaray'da çalışıyor ve akşam evimize geliyor. Yani buradan kazandığımız, evimize ek gelir oldu. Hem bana hem de eşime bir güvence kapısı oldu." diye konuştu. Şıvgın, çalışmayı çok sevdiğini belirterek, şunları kaydetti: "Yılda 3 kez seramızı ekibiyoruz. Her ekim döneminde 400 kasaya yakın ürün topluyoruz. Köyümüzden 4 kadına da seramız ekmek kapısı oldu. İşimiz çok, mecbur kadın çalıştırıyorum. Özellikle ev kadınlarının mantar sera işine girmesini tavsiye ediyorum. Hem aile bütçelerine katkı hem de kendisinin para kazanması çok önemli. Bir kadının isteyip de yapamayacağı hiçbir şey yok." ●AKSARAY-AA

BCCT Başkanı Gaunt: Türkiye, Birleşik Krallık için ticaret ve yatırımda öncelikli pazar olmaya devam edecek

BCCT Başkanı Chris Gaunt, Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki ilişkinin "daha güçlü bir yatırım ortamı oluşturmak" yönünde olduğunu belirterek, "Türkiye, Birleşik Krallık için ticaret ve yatırım için öncelikli pazar olmaya devam edecek" dedi. Türkiye-Birleşik Krallık arasındaki mevcut Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) daha kapsamlı bir anlaşma haline gelmesi için tarafların yürüttüğü gözden geçirme çalışmalarını sonrasında güncelleme müzakerelerine başlamaya yönelik karar 18 Temmuz 2023'te alındı. Yaklaşık 30 yıl önce kurulan Gümrük Birliğine dayanan, ağırlıklı olarak sanayi mallarını kapsayan iki ülke arasındaki STA'nın güncelleme müzakerelerinin ilk turunun, bu yıl 10 Haziran haftasında Londra'da gerçekleştirilmesi planlanıyor. Serbest Ticaret Anlaşması'nın güncellenmesi ve farklı alanlara genişletilmesinin Türkiye-Birleşik Krallık arasındaki ikili ticaretin artırılmasına ve

çeşitlendirilmesine yardımcı olacağı ve iki ülke arasındaki güçlü işbirliği ve bağlara daha fazla katkıda bulunacağı ifade ediyor. STA güncelleme müzakereleri neticesinde, anlaşmanın hizmet ticareti, yatırımlar ve ilave tarım tavizleri gibi alanları içerecek şekilde genişletilmesi, ayrıca yatay kurullar bakımından kapsamlı hükümler içermesi hedefleniyor. Güncellenmiş STA ile her iki ülkedeki iş dünyası için daha güçlü ve kapsamlı bir hukuki zemin tesis edilmesi amaçlanırken, güncellemeyle iki ülke arasında devam eden diyalog ve işbirliği imkanlarının genişletilmesi de bekleniyor. Britanya İmparatorluk Nişanı (OBE) sahibi olan Türkiye'de İngiliz Ticaret Odası (BCCT) Başkanı Chris Gaunt, konuyla ilişkin AA muhabirine yaptığı açıklamada, Birleşik Krallık ve Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin her zaman güçlü olduğunu ve olmaya devam edeceğini dile getirdi. ●LONDRA-AA

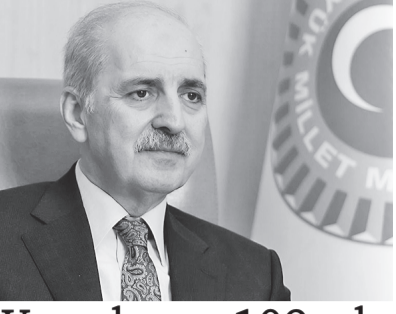

Kısa vadeli dış borç stoku ocakta azaldı

Kısa vadeli dış borç stoku, ocak ayında 2023 yıl sonuna kıyasla yüzde 0,2 azalışla 174,9 milyar dolar oldu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Ocak 2024 dönemine ilişkin kısa vadeli dış borç istatistiklerini açıkladı. Buna göre, kısa vadeli dış borç stoku, ocak sonu itibarıyla 2023 sonuna göre yüzde 0,2 azalışla 174,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku yüzde 2,2 artışla 69,9 milyar dolara yükselirken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku yüzde 2,7 azalarak 58,8 milyar dolara geriledi. Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2023 sonuna göre yüzde 5 artarak 13,2 milyar dolara çıktı. Banka hariç yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı yüzde 2,3 azalarak 19,5 milyar dolara, yurt dışı yerleşik bankaların

mevduatı yüzde 1,4 azalışla 20,4 milyar dolara geriledi. Yurt dışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları da geçen yıl sonuna göre yüzde 10,8 yükselişle 16,8 milyar dolar oldu. Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2023 yıl sonuna göre yüzde 3,4 azalarak 51,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2023 sonuna göre yüzde 3,4 artarak 35,7 milyar dolar, özel sektörün kısa vadeli dış borcu da yüzde 1,4 azalarak 93,1 milyar dolar oldu. Bu dönemde, özel alacaklılar başlığı altındaki parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar yıl sonuna göre yüzde 0,7 yükselerek 96,2 milyar dolar, parasal olmayan kuruluşlara olan borçların ise yüzde 2,3 azalarak 75,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. ●ANKARA-AA

Kurtulmuş: 109 yıl evvel Çanakkale'de kahramanlarımızın kazanmış olduğu zafer nesiller boyu anılacak

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla yayımladığı mesajda, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin dönüm noktalarından biri olan bu günün, şehitlere duyulan büyük minnetle yad edildiğini belirtti. Mesajında, "Milletimizin birlik ve beraberlik ruhunun en güzel, en somut örneklerinden olan Çanakkale Zaferi, aynı zamanda cesaretin ve direncin simgesidir." değerlendirmesinde bulunan Kurtulmuş, şunları kaydetti: "Şanlı ecdadımızın, Çanakkale'de topyekun verdiği mücadeleye ve düşmanın karşısında tek yürek olarak vatan topraklarını koruma azmi ile milletimiz istiklal aşkını bir kez daha ortaya koymuştur. Bu zafer, sadece bir askeri başarı değil, aynı zamanda millî birlik ve beraberliğimizin yedi düvele ilanıdır. 109 yıl evvel Çanakkale'de vatan, bayrak, ezan için şehadete koşan kahramanlarımızın kazanmış olduğu onurlu ve gururlu zafer, nesiller boyu anılacak ve övünç kaynağımız olacaktır. Türkiye Yüzyılı inşasında bizlere ve gelecek nesillere düşen en büyük görev ise Çanakkale gibi nice zaferlerden aldığımız güçle büyük ve güçlü Türkiye için hep birlikte omuz omuza çalışmaya, istiklalimiz ve istikbalimiz için her zaman birlik ve beraberlik içinde olmaya devam etmektir. Çünkü biz, umutsuzluğa yer olmadığını, inancımızın ve birliğimizin her engeli aşabileceğini, Çanakkale ruhuyla nice zaferlere ve başarılarla ulaşacağımızı 109 yıl önce cihana en gur sesimizle haykırması bir milletiz. Çanakkale Zaferi'nin 109. yıl dönümünü kutluyor, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü'nde tüm şehitlerimizi rahmetle ve şükranla anıyorum. ●TBMM-AA

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Türkiye Yüzyılı'nın inşasında Çanakkale'de yazılan destandan alacağımız çok önemli dersler olduğuna inanıyoruz. Birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sahip çıktığımızda, yedi düvel üzerimize gelse yıkılmayacağımızın ispatı olan Çanakkale ruhu, yolumuzu aydınlatmaya devam edecek" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Çanakkale ruhu yolumuzu aydınlatmaya devam edecek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şehitler Abidesi'nde düzenlenen, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. Yıl Dönümü Töreni'nde yaptığı konuşmada, törende yer alan katılımcıların selamlayarak, dünyaya tarihinde eşine nadir rastlanır bir destanla Çanakkale'yi geçilmez kulan kahramanları rahmetle, şükranla yad ettiklerini kaydetti. Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere kahraman orduya önderlik etme şerefine nail olan komutanları saygıyla anan Erdoğan, "Bin yıllık vatanımız Anadolu'nun müdafaası için, ülkemizin ve gönül coğrafyamızın dört bir yanından gelecek gözlerini kırpmadan canlarını veren yiğitlerin her bir ferdine Allah'tan rahmet diliyoruz. Bugün de vatan topraklarında, sınırlarımızda ve sınırlarımız ötesinde ülkemizin güvenliği, milletimizin huzuru, devletimizin bekası için gece gündüz faaliyet halinde olan askerlerimize Mevla'dan kolaylıklar diliyoruz. Türkiye ve Türk milleti olarak, Çanakkale'de hangi mücadeleyi verdiksek bugün de farklı görünümle ve araçlar altındaki sinsi saldırılara karşı benzer bir duruş sergiliyoruz." diye konuştu. Millî şair Mehmet Akif Ersoy'un Çanak-

kale şehitlerini destanlaştıran şiirinde yer alan "Eski dünya, yeni dünya, bütün akvam-ı beşer/ Kaynıyor kum gibi mahşer/ başka, lisanlar, deriler rengarenk/ Sadece bir hadise var ortada, vahşetler denk." dizelerini aktaran Erdoğan, şöyle devam etti: "Ülkemizin bilhassa geçtiğimiz 10 yılda maruz kaldığı her hadisenin gerisine bakıp maskeleri kaldırdığımızda aynı yüzleri görüyoruz. Terör örgütlerini sınırlarımıza yığıp, bizi istiklalimizle snayanlar bunlardır. Çeşit çeşit yöntemlerle egemenliğimize göz diken darbecileri üzerimize salanlar bunlardır. Her biri, milletimizin zenginliği olan farklılıklarını kırılmaya yatkın fay hatları haline dönüştürmeye çalışanlar yine bunlardır. Kalkınma hamlelerimizi boşa çıkarmak için üretimimizi ve istikrarımızı sabote edenler bunlardır. Demokrasi atılımlarımızı, vesayetin çarkları arasında parçalayarak millete zulmedenler bunlardır." Çanakkale'de bu milletin erkeğiyle, kadınıyla, genciyle, yaşlısıyla, öğrencisiyle, hocasıyla, çalışanıyla, işvereniyle, tek vücut olup düşmana geçit vermediğini vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti: "Milletimiz son dönemde yaşadığımız sınamaların her birinde

de bedeni ve kalbiyle aynı vakur iradeyi ortaya koymuştur. Asırlarca yürüttükleri maddi ve manevi yıkım çabaları sonunda Türkün fitratının değişeceğini sananlar, ruhun aynı ruh olduğunu gördüler, anladılar. Dün, Çanakkale'de yakılan ateş millî mücadeleyle ve Cumhuriyetimizin ilanıyla neticelenmişti. Şimdi de eser ve hizmetlerimizle, 2023 hedefleriyle, "Türkiye Yüzyılı" vizyonu ile yaktığımız ateş, inşallah ülkemizi dünyada hak ettiği yere çıkararak bize ulaşacaktır." Çanakkale'den ve sonrasında yaşanan hadiselerin her birinden alınan dersler ışığında geleceğe güvenle yürümelerini sağlayacak iradeye sahip olduklarını vurgulayan Erdoğan, geçen yıl 53 bin vatandaşın şehit olmasına, 11 şehirden yüz binlerce binanın yıkılmasına yol açan 6 Şubat depremlerinin

ardından yaşananların bunun ispatı olduğunu kaydetti.

Gelişmiş ülkelerin bile yıllarca baş edemeyeceği enkaz yığınlarını kısa sürede kaldırdıklarını anlatan Erdoğan, yeni konutları inşa edip teslimine başladıklarını aktardı.

Erdoğan, Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Asrın Felaketi'nin ardından milletin gösterdiği örnek davranışın ayrıca takdire şayan olduğuna dikkati çekerek, "Türkiye Yüzyılı'nın inşasında Çanakkale'de yazılan destandan alacağımız çok önemli dersler olduğuna inanıyoruz. Birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize, sıkı sıkıya sahip çıktığımızda yedi düvel üzerimize gelse yıkılmayacağımızın ispatı olan Çanakkale ruhu, yolumuzu aydınlatmaya hep devam edecek. Rabb'imden ülkemizi ve milletimizi gizli ve aşikar her türlü beladan, afetten, tehditten muhafaza etmesini diliyorum." ifadelerini kullandı. Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümünü bir kez daha tebrik eden Erdoğan, 18 Mart Şehitleri Anma Günü'nde, Çanakkale Destanı'na imzası olan erinden komutanına, kahraman Mehmetçik-

lerden her birini, şehit ve gazilerinin tamamını rahmetle yad ettiğini sözlerine ekledi.

Törende, TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, 2. Kolordu Komutanı Tümgeneral Rasim Yıldız, gaziler ve şehit yakınları da hazır bulundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, tören programı kapsamında Çanakkale Savaşları kahramanlarının rölyefinin yer aldığı Atatürk Anıtı'na çelenk bıraktı. Saygı duruşunda bulunulan, saygı atışının yapıldığı ve İstiklal Marşı'nın okunduğu törende, Kur'an-ı Kerim tilaveti gerçekleştirildi. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Burhan İlişiyen, şehitler için dua etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Şehitlik Anı Defteri'ni imzaladıktan sonra beraberindekilerle şehitliklere karanfil bıraktı. Şehit yakınlarını selamlayan Erdoğan, bir süre onlarla sohbet etti. SOLO-TÜRK'ün gösteri uçuşunun yer aldığı törende, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından denizden gemi geçişi yapıldı. ●ÇANAKKALE-DHA

Milli Savunma Bakanı Güler'den 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi mesajı

Milli Savunma Bakanı Güler, "Mehmetçiklerimiz, işgalcilerin üstün savaş gücü ve teknolojisine karşısında Çanakkale'yi geçilmez kılarak Türk ordusunun kahramanlığını ve asil milletimizin esarete asla boyun eğmeyeceğini tüm dünyaya göstermiştir." dedi. Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Güler, Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümünün kutlandığı bu anlamlı günde şehitleri rahmetle, gazileri ise minnetle yad ettiğini belirtti. Çanakkale Zaferi'nin imkansız denileni başaran, canını millî ve manevi değerler için feda etmekten çekinmeyen kahramanların destanı olduğunu bildiren Güler, şöyle devam etti: "Gönül coğrafyamızın dört bir yanından gelecek vatanın selameti için omuz omuza mücadele eden Mehmetçiklerimiz, işgalcilerin üstün savaş gücü ve teknolojisine karşısında iman dolu göğüslerini siper etmiş, Çanakkale'yi geçil-

mez kılarak Türk ordusunun savaşma yeteneğini, cesaretini, kahramanlığını ve asil milletimizin esarete asla boyun eğmeyeceğini tüm dünyaya bir kez daha göstermiştir." Güler, her karşı şehitlerin kanlarıyla sulanan kutsal vatan toprağı için ortaya konulan kahramanlık ve fedakarlıklar ile Çanakkale'de sergilenen millî ruhun, milletin istiklal ve istikbaline olan tutkusunun, vatanına olan sarsılmaz bağlılığının simgesi olduğunu dikkati çekti. Çanakkale'de ve sonrasında Milli Mücadele'de zaferin kazanılması ve ardından Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasının milletin sahip olduğu bu millî ruh ve şuurla mümkün olduğunu bildiren Güler, Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün de böylesine yiğit ve cesaret timsali bir ordunun komutanlarından biri olarak Çanakkale Savaşları'ndaki başarılarıyla tarih sahnesine çıktığını ve daha sonrasında Milli Mücadele'nin lideri olduğunu hatırlattı. ●ANKARA-AA

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş: Sosyal yardımlardan 4,9 milyon hane yararlandı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, tek seferlik yardımlar dahil sosyal yardımların farklı kalemlerinden 4,9 milyon haneyi yararlandıklarını bildirdi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, yaptığı yazılı açıklamada, Bakanlığın sosyal yardımlar konusundaki bakiye açısına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Sosyal yardım programlarının yürütülmesinde iki temel unsur bulunduğunu belirten Göktaş, özellikle 3294 ve 2022 sayılı kanunlar kapsamında sosyal yardım yararlanıcısı olabilmek için ihtiyaç sahibi olmanın temel, ancak yeterli şart olmadığını hatırlattı. Bakan Göktaş, vatandaşların sosyal yardım programlarından yararlanabilmesi için ihtiyaç halinin yanı sıra hanelerinde çocuk veya engelli bulunması, 65 yaş üstü olma, kadınlar için eşlerinin vefat etmiş olması, muhtaç asker yakını olma veya kronik bir hastalığı bulunması gibi ilave dezavantajlı durumunun gerektiğini anımsattı. Yapılan çalışmalarla sosyal yardımların kapsayıcılığını artırarak ihtiyaç sahibi olmanın yanı sıra ilave bir dezavantajı olmaması nedeniyle düzenli sosyal yardım alamayanları da yalnızca gelir kriteri üzerinden sosyal yardım sistemine dahil et-

tiklerini ve Türkiye Aile Destek Programı'nı hayata geçirdiklerini vurgulayan Göktaş, şunları kaydetti: "2002 yılında 4 farklı sosyal yardım programı yürütülürken, bu rakamı 50'nin üzerine çıkarttık. Sosyal yardım kalemlerinin çeşitlenmesiyle bu yardımlara ulaşan vatandaşlarımızın sayısı artmaktadır. Ayrıca sosyal yardımlardan faydalananların büyük bir kısmı çalışmayacak durumda olan çocuk, engelli ve yaşlı gibi kişilerden oluşmaktadır. Kimseyi geride bırakarak ihtiyaç sahibi olan sosyal yardımlar konusunda da kararlı bir şekilde sürdürüyoruz. Halihazırda ihtiyaç sahibi hanelerimize düzenli bir şekilde sosyal yardımlarımızı ulaştırırken sel,

deprem, yangın gibi afetlerde mağdur olan vatandaşlarımıza durumlarına bakılmaksızın ilandan itibaren desteğimizi sunuyoruz. Bu kapsamda yaptığımız tek seferlik yardımlar dahil, sosyal yardımların farklı kalemlerinden 4,9 milyon hanemizi yararlandırdık. Sosyal yardımlara ulaşan hane rakamlarına afet dönemlerinde tek seferlik yardımdan yararlanan aileler de dahildir."

Göktaş, son yıllarda sosyal yardımlar hakkındaki farkındalık düzeyinin arttığına da dikkati çekerek, sosyal güvencesi olanlara da yardım hakkı verdiklerini aktardı. Hayata geçirdikleri sosyal yardım programlarıyla daha önce kapsam dışı olan ihtiyaç

sahiplerine de destek verme imkanı sağladıklarını belirten Göktaş, "Sosyal yardımlara ulaşan vatandaşlarımızın sayısı böylelikle artmış oldu. Tüm bu çalışmaların sosyal devlet olmanın gereği olarak görüyor, pek çok ülkeye model olacak uygulamalar geliştiriyoruz. Sosyal yardımlara ve sosyal hizmetlere ilişkin mevcut çalışmalarımızı geliştirmeye devam edeceğiz." ifadesini kullandı. Başvurudan ödemeye kadar tüm sosyal yardım süreçlerinin elektronik ortamda şeffaf biçimde yürütüldüğünü vurgulayan Göktaş, Bütünsel Sosyal Yardım Bilgi Sistemi ile Türkiye'deki sosyal yardım uygulamalarının, büyük bir gelişim gösterdiğini dile getirdi. Bakan Göktaş, sosyal yardımlardaki hedefleme performansının yükseltilecek sosyal yardımların hizmet sunumunun iyileştirildiğini, yardıma ulaşma süreçlerinin kolaylaştırıldığını ve böylelikle 30 gün süren başvuru süresinin dakikalara indirildiğini belirtti. Sosyal yardım faydalanıcı hanelerin sosyoekonomik hayatın içerisinde daha fazla yer alabilmesi için istihdam desteği de sağladıklarını altını çizen Göktaş, 2010'dan itibaren çalışabilir durumda olan sosyal yardım faydalanıcılarını İŞKUR'a yönlendirecek, istihdam kazandırmaya çalıştıklarını ifade etti. ●ANKARA-AA

Fahrettin Altun: Çanakkale Zaferi, milletimizin bağımsızlık iradesinin somut bir tezahürüdür

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, "Çanakkale Zaferi, milletimizin bağımsızlık iradesinin somut bir tezahürüdür ve tarih boyunca bu iradenin ne kadar güçlü bir şekilde tecelli ettiğini ortaya koymaktadır." dedi.

Altun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla Sirkeci Tren Garı'nda düzenlenen "Allahımsarladık Çanakkale Zaferi Sergisi"nin açılışında yaptığı konuşmada, asker sevkiyatının yapıldığı Sirkeci Garı'ndan Çanakkale Destanı'nı yeni nesillere hatırlatmak istediklerini söyledi. Bu zaferin toplumsal, siyasal ve kültürel hafızanın vazgeçilmez unsurlarından biri olduğunu kaydeden Altun, "Çanakkale Zaferiyle birlikte sadece ülkemizin tarihi değil, sadece bu coğrafya değil, dünya tarihi etkilenmiştir. Zira Çanakkale'de eğer biz zafer kazanmamış olsaydık dönemin emperyalist güçleri hızlı bir şekilde Birinci Dünya Savaşı'nı kendi lehlerine sonuçlandıracaktı ve emperyalist bölünümü hızlandıracaktı. Çanakkale Zaferi, Çanakkale Zaferi'ndeki kahramanlar buna engel oldular." diye konuştu. Altun, Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Çanakkale'de savaşan bütün kahramanlara, şehitlere ve gazilere rahmet dileyerek, onların kahramanlıkları sayesinde bugün bu ülkede yaşadıklarını bildirdi. Çanakkale Zaferi'nin bir yandan Milli Mücadele'deki ruhun, diğer yandan Cumhuriyet'in kurucu ruhunun öncüsü olduğuna dikkati çeken Altun, şöyle devam etti: "Çanakkale Zaferi'ni anlamadan ne Milli Mücadele'yi ne de Cumhuriyet'in kurucu iradesini anlayamayız ve esas itibarıyla o günden bugüne verdiğimiz egemenlik ve bağımsızlık mücadelesini de an-

layamayız. Biz bu çerçevede istedik ki bu önemli tarihsel olayın, bizim tarihimizin kurucu hadiselerinden biri olan Çanakkale Zaferi'nin anlaşılmasına katkıda bulunalım. O dönemde yaşananların, o dönemdeki gerçek insan hikayelerinin neler olduğunu yeni nesillere gösterelim. Çünkü gerçekten burada bu sergiyi gezdiğinizde göreceksiniz ki çok ciddi anlamda bir mücadele verilmiş, büyük kahramanlıklar sergilenmiş ve büyük kahramanlıklar sürecinde gerçekten çok zorlu bir zafer elde edilmiş."

"1200 farklı parça burada sergileniyor"

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun, sergide Çanakkale Zaferi'nin tarihi önemi, savaşın ayrıntıları ve insanı boyutunu görmenin mümkün olduğunu belirterek, "Sergimizde Çanakkale Savaşı'na dair çok ciddi bir obje arşiviyle karşılaşacaksınız. Bir taraftan burada medikal malzemeler, bir taraftan silahlar, bombalar, çeşitli mühimmatlar göreceksiniz. Yine 1200 farklı parça burada sergileniyor. Aynı şekilde gün yüzüne çıkmamış

günlükler, mektuplar, yine burada sergileniyor." ifadelerini kullandı.

"Çanakkale Zaferi, milletimizin bağımsızlık iradesinin somut bir tezahürüdür ve tarih boyunca bu iradenin ne kadar güçlü bir şekilde tecelli ettiğini ortaya koymaktadır." diyen Altun, bu hadiseyi anlamının boyunlarının borcu olduğunu dile getirdi. Altun, geçmişin sadece uzakta tek başına varlık bulan hadiseler yığını olmadığını vurgulayarak, "Aynı zamanda bugünü kuran önemli hadiselerin olduğu bir coğrafyadır ve bu yönüyle baktığımızda biz bu tarihsel coğrafyayı bugüne taşımak ve bugünden geleceğe güçlü bir şekilde var olmak için oradaki hafızayı işlemek zorundayız ve biz buna gayret sarf ediyoruz." değerlendirmesini yaptı. Yazar Samipaşazade Sezai'nin "Çanakkale Zaferi bir taraftan hali kurtardı. Bir taraftan maziye azametini ve hamasetini iade etti. Bir taraftan da vatani, vatanımızı ebedi vatan kıldı" şeklindeki sözlerini aktaran Altun, "Bu yönüyle de Samipaşazade Sezai, Çanakkale Savaşı'nı çok güçlü bir şekilde vurgular ve

üç mucizeler muharebesi olarak ifadeledir." bilgisini paylaştı. Daha önceki çalışmalar ve bugün açılışını yaptıkları sergiyle birlikte Çanakkale Zaferi'nin sadece Türkiye'de değil bütün dünyada çok iyi anlaşılmasını istediklerini altını çizen Altun, şunları söyledi: "Çanakkale Zaferi'ne baktığımızda, bugün bu sergiyi gezdiğimizde şunu çok açık ve net bir şekilde görüyoruz ki bu coğrafyada olmak gerçekten çok güçlü bir şekilde varlık göstermeyi mecbur kılıyor. Türkiye'nin Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yürütüldüğü mücadele de bu anlamda güçlü bir şekilde burada varlık gösterme mücadelesidir. Zira egemenliğimizin, bağımsızlığımızın teminatı güçlü bir şekilde bu coğrafyada varlık göstermekten geçmektedir. Tam bağımsız güçlü Türkiye mücadelesi, "Türkiye Yüzyılı" mücadelesi budur ve Çanakkale Zaferi'ndeki ruhun devamı niteliğindedir."

Altun, tam bağımsız güçlü Türkiye mücadelelerini güçlü bir şekilde sürdüreceklerine işaret ederek, "Bu yönüyle bizim burada savunma sanayi başta olmak üzere yaptığımız bütün yatırımlar da burada güçlü bir şekilde varlık göstermemizin esas itibarıyla bir aracıdır. Zira bu sergiyi gezdiğimizde şunu çok açık ve net bir şekilde görüyoruz ki gerçekten kendi güçlü savunma sanayisi olan bir ülke gerçekten egemenlik anlamında çok güçlü bir yerde durabilir. Bu yönüyle de biz bu coğrafyanın kurucu aktörü olarak bu coğrafyada varlık göstermeye devam edeceğiz." diye konuştu. ●İSTANBUL-AA

Kare dünya glokalleşen global girişimcilerle fethedilir

Dünyada siyasal sınırlar ülkeler arasında, aşılmaz duvarlar olma özelliklerini yitirince, Amerika'nın gösteriş harcamaları odaklı tüketim kültürü, bir bulaşıcı hastalık gibi, bütün dünyaya yayıldı. Batı'dan, Doğu'ya bütün dünyanın içeceği kola, yiyeceği hamburger, giyeceği kot ürünler oldu. Tüketim kültürü, Los Angeles'ten bütün dünyaya ihraç edildi. Glokalleşme en genel anlamıyla, dünyada siyasal sınırlardan daha çok, ekonomik sınırların önem kazanmasıdır.

Dünyanın en büyük globalleştirici gücü Amerika, Pentagon'un üniformalı generalleriyle, Irak'tan Afganistan'a bütün Ortadoğu'yu işgal etmekle yetinmedi. General Motors, General Electric, Hewlett Packard gibi, Wall Street'in üniformasız generalleriyle bütün dünya pazarlarını işgal etti. Amerika'nın öncülüğünde Batı dünyasının globalleşme stratejilerine karşı, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun öncülüğünde Doğu dünyası, glokalleşme stratejileri geliştirmelidir.

Siyasal sınırları, üniformalı generallerin savaşla belirlediği dünyada, ekonomik sınırları, barış ortamında, üniformasız generaller belirler. Kısa dönemde siyasal sınırlar çok değişmezken, ekonomik sınırlar sürekli değişir. İki binli yıllardan önce, üniformalı generaller belirleyenlerin başında, Amerikalı ve Avrupalı kuruluşlar geliyordu. İki binli yıllardan sonra Asyalı ve Afrikalı kuruluşlar, ağırlık kazanmaya başladılar. Batı odaklı tek kutuplu dünya, Doğu odaklı çok kutuplu dünyaya dönüştü.

Soğuk Savaş yıllarında dünya denilince, akla Amerika ve Rusya geliyordu. Berlin Duvarı yıkıldıktan sonra, akla Amerika ve Rusya'nın yanında, Çin, Hindistan, Endonezya, Brezilya, Türkiye, İran, Pakistan, Mısır, Meksika gelmeye başladı. Siyasal sınırlardan daha çok, ekonomik sınırlardan önemli olduğu, çok kutuplu dün-

yada, Vietnam, Afganistan, Irak, Suriye işgallerinin yol açtığı yıkım, gerçek savaş alanlarının, üniformalı generallerin savaştığı cephele değil, üniformasız generallerin yarıştığı, pazarların olduğunu bütün dünyaya gösterdi.

Batı'nın globalleşme saldırısını, Doğu glokalleşme saldırısıyla dengelemek zorundadır. Glokalleşme saldırısı, Doğu ülkelerinin kendileri kalarak, kendi ülkelerinin üniformasız generallerine, Batı ülkelerinin üniformasız generalleriyle yarışta, dünya pazarlarında, rekabet üstünlüğü kazandırma stratejisidir. Glokalleşme stratejisini, "efradım cami ağyarını mani" bir biçimde, Mevlana'nın pergel stratejisi anlatır. Türkiye'nin üniformasız generalleri de, İstanbul'da ürettikleri ürünleriyle, bütün dünya şehirlerinin pazarlarında yer almalıdırlar.

Üniformasız generallerin savaşı, üniformalı generallerin savaşı gibi cephelede silahlarla yapılan bir savaş değil, pazarlarda mükemmelliği yakalayan ürünlerle yapılan bir savaştır. Üniformasız generallerin en güçlü, en etkili, en önemli silahları, mükemmelliği arayan ürünleridir. Mükemmel ürünler üretenlere, dünyanın bütün pazarlarının kapıları sonuna kadar açılır.

Dünya pazarlarının fatihleri, "pazarlar mükemmeldir, sen mükemelsen, mükemmellik bulunmaz sen mükemmel değilsen" diyen üniformasız derviş generallerdir. Dünya barışına giden yolu üniformalı generallerin silahları değil, üniformasız derviş generallerin ürünleri açacaktır. Batı Batı kardeşliğini dünya kardeşliğine dönüştürmedi. Doğu Doğu kardeşliğini dünya kardeşliğine dönüştürmelidir.

Pazarlarda yarışanlar, cephelede birbirleriyle savaşmazlar.

Üreten elden daha üstün, bir silah bulunmamıştır.

Pazar iki günü, farklılaştırmasını bilenlerindir.

Kabine üyeleri Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı

Cumhurbaşkanlığı Kabine üyeleri, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı. Yılmaz, sosyal medya hesabından yayımladığı mesajında, şunları kaydetti: "Düşmanda imkan, Mehmetçik'te iman. İşte buydu Çanakkale'yi Geçilmez kılan. 15'lik yiğitlerin namı saldırdı bir destan, yüreği imanla dolu olanların, kalbi vatan aşkıyla çarpanların yedi düvele karşı yokluk ve imkansızlıklara rağmen kazandı muhteşem bir zaferdir Çanakkale... 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 109. yıl dönümünde, vatan topraklarını geçilmez kılan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve tüm kahraman şehitlerimizi saygı, rahmet ve minnetle anıyoruz."

Yerlikaya, şunları kaydetti: "Çanakkale bir millete vurulmak istenen esaret prangalarının kırıldığı yerdir. Cumhuriyet'imizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını, vatan uğruna fedayî can eyleyen şehitlerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Ruhunuz şad, mekânınız cennet olsun."

Bakan Yerlikaya ayrıca, sosyal medya hesabından İçişleri Bakanlığınca hazırlanan "Çanakkale Belgesi"ni paylaştı. Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 109. yıl dönümü dolayısıyla mesaj yayımladı. Bakan Tekin, mesajında, Çanakkale'nin yalnızca bir zafer değil, aynı zamanda Anadolu'nun cesur evlatlarının, mücadele azmi, kudreti ve sarsılmaz inancının müşahhas bir nişanesi olduğunu vurguladı. Şanlı ecdadın, "Çanakkale geçilmez"

dedirterek, istiklale göz dikenlere karşı nasıl bir irade sergileyeceğini tüm cihana gösterdiğini belirten Tekin, şunları kaydetti: "Eğitim camiamızın ve yavrularımızın, Çanakkale ruhunu idrak etmesi, bu zaferin sadece askeri bir başarı olmadığını, bir milletin nasıl bir iman, azim ve kararlılıkla istiklalini ve istikbalini koruduğunu anlaması hayati önem taşımaktadır. Bu şuurla, evlatlarımızı bu mübarek mirasın farkında, bilinçli ve vatanına derin bir sevgi ile bağlı bireyler olarak yetiştirme kararlılığımızı içerisindedir. Ve vesileyle bugün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, bu toprakları bize vatan kılan tüm şehit ve gazilerimizi, rahmetle, minnetle anıyor, onların gösterdiği yolda, yüksek irade ve azimle yürüme kararlılığımızı bir kez daha teyit ediyoruz. Çanakkale Zaferi'nin verdiği ilhamla, ecda-

dımızın izinde, yeni yüzyılımızı inşa etmek için tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

Öte yandan Bakan Tekin, sosyal medya hesabından Çanakkale Savaşı'nda kayıpları sebebiyle hiç mezun veremeyen okulların, şehit düşen öğretmen ve öğrencilerinin yer aldığı bir video paylaştı. Videoda, şu ifadeler yer aldı: "Savaşta bütün son sınıf öğrencilerini şehit veren Sivas Lisesi, Çanakkale'deki kayıpları nedeniyle mezun veremeyen Vefa Lisesi, Çapa Erkek Öğretmen Okulu, 19 Mayıs Tarruz'unda 50 şehit veren İstanbul Lisesi, savaş boyunca çok az mezun veren Galatasaray Lisesi, 1916-1917 öğretim yılında Çanakkale'de 94 şehit veren Balıkesir Lisesi, 1914-1918 şehitleri nedeniyle sadece 2 mezun veren Balıkesir Erkek Muallim Mektebi, babaları şehit olduktan sonra gönüllü olarak Çanakkale'ye giden ve hepsi vatani için can veren Edirne Lisesi'nden 25 ızzı öğrenci, Çanakkale'ye koşan 2 bin 500 birinci sınıf tıbbiyeli ve onların 1921'de hiç mezun vermeyen darülfünunları, Edirne Lisesi'nin öğretmen ve öğrencilerinin geri dönmeyen onlarca, 1916-1917'de mezun veremeyen Kastamonu Abdürrahman Paşa Lisesi, Trabzon, Erzurum, Konya Gazi Liseleri ve daha niceleri..." ●ANKARA-AA

MHP'de 11'inci kez Bahçeli dönemi

MHP'nin 14. Olağan Büyük Kurultayı dün Ankara Spor Salonu'nda gerçekleştirildi. Salonda hazır bulunan bin 295 delegenin tamamının oyunu alan Devlet Bahçeli, yeniden MHP Genel Başkanlığına seçildi. Bahçeli böylece 11'inci kez MHP Genel Başkanı oldu. İHA muhabirinin derlediği bilgilere göre, Bahçeli ilk kez 6 Temmuz 1997'de yapılan 5. Olağanüstü Kurultay'da genel başkanlığa aday gösterildi ve genel başkanlığa seçildi. Devlet Bahçeli, 27 yıldır partisinin başında duruyor. Alparslan Türkeş'in 4 Nisan 1997'de vefat etmesinin ardından 6 Temmuz 1997'de yapılan 5. Olağanüstü Kurultay'da Alparslan Türkeş ile Devlet Bahçeli arasında yapılan seçim yarışımı Devlet Bahçeli kazandı ve MHP Genel Başkanlığına ilk kez seçildi. Bahçeli, 23 Kasım 1997'de gerçekleştirilen 5. Olağan Kurultay'ında tekrardan genel başkanlık görevine getirildi. MHP 6. Olağan Büyük Kurultay'ında tekrar aday olan Devlet Bahçeli, 5 Kasım 2000'de yeniden genel başkanlığa seçildi. Bahçeli, 12 Ekim 2003'teki 7. Olağan Büyük Kurultay'da tekrar aday oldu ve genel başkanlığa yeniden seçildi. Bu kongrede Bahçeli'nin karşısında aday olarak çıkan Koray Aydın 137 oy aldı. Bahçeli, tek aday olarak gösterilerek tekrar genel başkan seçildiği 19 Kasım 2006'daki MHP 8.

Olağan Büyük Kurultayı'nda bin 127 oy aldı. Devlet Bahçeli'nin bin 171 delegenin oyuyla yeniden genel başkan seçildiği MHP 9. Olağan Büyük Kurultayı, genel başkan adayları Ahmet Reyiz Yılmaz ve Hakkı Şafak Ses'in salona gelmemesi nedeniyle tek adayla yapıldı. MHP'nin 10. Olağan Büyük Kurultayı'nda 6'ncı kez genel başkan seçilen Bahçeli, kongrede 2 adaya karşı yarıştı. Bahçeli'nin rakipleri Koray Aydın 441 oy alırken, Musavat Dervişoğlu ise 48 oy aldı. Bahçeli, 21 Mart 2015'teki MHP'nin 11'inci Olağan Büyük Kurultayı'nda tek aday olarak gösterildi ve bin 149 oy alarak yeniden MHP Genel Başkanı seçildi. 18 Mart 2018'de gerçekleştirilen 12. Olağan Büyük Kurultayı'nda salonda hazır bulunan bin 176 delegenin tamamının imzasıyla genel başkanlığa tek aday gösterilen Devlet Bahçeli, yeniden seçildi. 18 Mart 2021'de pandemide gerçekleştirilen 13. Olağan Büyük Kurultayı'nda bin 277 oy olan Bahçeli, MHP Genel Başkanlığına 10. kez seçildi. Ayrıca, 13. Olağan Büyük Kurultayı'na pandemi nedeniyle covid-19 testi pozitif çıkan 36 delege katılmamıştı. MHP'nin 14. Olağan Büyük Kurultayı dün Ankara Spor Salonu'nda gerçekleştirildi. Bin 295 delegenin tamamının oyunu alan Devlet Bahçeli, yeniden genel başkan oldu. Bahçeli böylece 11. kez MHP Genel Başkanı seçildi. ●ANKARA-İHA

Arı popülasyonu neden azalıyor?

FOTOĞRAF: AA

PROF. DR. LEVENT KURNAZ

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz, arı ve tozlayıcı popülasyonunun doğada neden azaldığını AA Analiz için kaleme aldı.

Tozlayıcılar ya da polen taşıyıcılar, ekosistemlerin hayati bileşenleridir. Tozlayıcılar bitki üremesinde, biyolojik çeşitliliğin korunmasında, gıda üretiminde, ekosistemin işleyişinde ve insan refahında önemli rol oynarlar. Arılar, bu tozlayıcıların en bilinenidir. Tozlayıcı popülasyonlarının korunması, sağlıklı ekosistemlerin sürdürülmesi ve tarımla gıda sistemlerinin yeterliliğinin sağlanması açısından çok önemlidir. Arılar ve diğer polen taşıyıcılar olmasa herkese yetecek miktarda sebze ve meyve üretmek oldukça zorlaşır.

Son birkaç 10 yılda arı ve diğer polen taşıyıcı popülasyonlarındaki düşüş, birçok unsurun katkıda bulunduğu karmaşık bir sorundur. İnsanların yeryüzü üzerinde yaratıkları etki arttıkça bu unsurların toplam etkisi de doğanın kabullenebileceği seviyenin üzerine çıkıyor.

Habitat kaybı

Tozlayıcı popülasyonlarındaki azal-

Tozlayıcı popülasyonlarının korunması, sağlıklı ekosistemlerin sürdürülmesi ve tarımla gıda sistemlerinin yeterliliğinin sağlanması açısından çok önemlidir.

manın başlıca nedenlerinden biri, habitat kaybı ve parçalanmasıdır. Kentleşme, tarımsal genişleme ve arazi kullanımındaki değişim; polen taşıyıcıların yuvalanması, yiyecek arama ve üremesi için gerekli olan çayır, otlaklar ve ormanlar gibi doğal yaşam alanlarının tahrip edilmesine ve parçalanmasına yol açtı. Eskiden tarlalar arasında bırakılan küçük aralıklar bile bu canlıların varlığına destek olurken bugün yaptığımız endüstriyel tarım insandan başka canlıların doğada yaşamasına imkan tanımıyor.

Endüstriyel tarımın önemli destekçilerinden olan pestisitlerin özellikle de neonikotinoidlerin ve diğer sistemik böcek öldürücülerin yaygın kullanımı arı popülasyonlarındaki düşüşün başlıca nedenlerindedir. Bu kimyasallar tarımda istenmeyen zararlı böcekleri kontrol etmek için kullanılır. Ancak arılar ve diğer polen taşıyıcılar da dahil olmak üzere varlığı istenen canlılar üzerinde zararlı etkiler yaratır. Pestisitler arıların bağışıklık sistemlerini zayıflatır, yön bulma ve yiyecek arama yeteneklerini

bozar ve hatta ölümlerine neden olabilir.

Çiçek çeşitliliğinin kaybolması

Endüstriyel tarımın bir diğer uygulaması olan geniş alanlarda tek ürünün ekildiği monokültür tarımı çiçek çeşitliliğinin kaybolmasının başlıca nedenidir. Çiçek çeşitliliğinin kaybolması arılar ve diğer tozlayıcılar için hayra alamet değildir. Çünkü arılar ve diğer tozlayıcılar, nektar ve polen için çok sayıda ve çok çeşitli çiçeklere ihtiyaç duyarlar. Bu çiçek kaynaklarının kaybı, tozlayıcılar arasında yetersiz beslenmeye ve üreme başarısının azalmasına neden olabilir.

İklim değişikliği ve hava kirliliği

İklim değişikliği, sıcaklık artışının yanı sıra bitki türlerinin dağılımını ve bolluğunu da etkiler. Bu durum da tozlayıcılar için gerekli olan gıda kaynaklarının kullanılabilirliğini azaltır. Sıcaklık ve yağış düzenindeki değişiklikler, çiçeklenme ve tozlayıcı faaliyetinin zamanlamasını bozar.

Bu durum bitkiler ve tozlayıcılar arasında uyumsuzluklara yol açabilir. Bitkiler çiçek açtığı zaman arıların da orada olması doğanın alışılan işleyişidir. Bu ikisinden birinin gecikmesi ya da erken gelmesi tüm sistemin duraklamasına neden olur.

Ayrıca her yana yayılan araç emisyonlarından ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan hava kirliliği, çiçeklerin kimyasal bileşimini etkileyip polen taşıyıcılar için çiçeklerin çekiciliğini azaltarak tozlayıcıları etkiler. Kirletici maddeler aynı zamanda arıların koku alma duyularını ve yön bulma yeteneklerini de bozduğundan tozlayıcı faaliyetleri zorlaşır. Tozlayıcıların alışık olmadıkları istilacı bitki türlerinin ortaya çıkması da kaynaklar için yerli bitki türleriyle rekabet eder ve ekosistem dinamiklerini bozar. Bu, polen taşıyıcılar için gıda kaynaklarının varlığını, miktarını ve kullanılabilirliğini etkileyebilir ve popülasyonlarının azalmasına neden olur.

Yuvalama alanlarının tahrip edilmesi

Birçok arı türü üreme için belirli

yuvalama alanlarına ihtiyaç duyar. Ölü ağaçların kaldırılması ve yakıt olarak kullanılması, arazi kullanımının değişmesi ve çoğu alanın pestisit kullanımı nedeniyle kirlenmesi yuvalama alanlarını tahrip eder ve bu da tozlayıcıların üreme başarısını azaltır. Ayrıca endüstriyel tarım için arazilerin neredeyse sınırına kadar sürülmesi de tozlayıcıların yuva yapabilecekleri alanlar bulmasını imkansız hale getirir. Bu sorunlar nedeniyle tozlayıcılara ihtiyaç duyulan çoğu alanda alışılmış ötesinde tedbirler alınmıyor. Mesela Çin'de arıların görevini ellerinde çubuklarla insanlar yapmaya başladı. California'da bademlerin çiçek açtığı dönemdeki tozlanma ihtiyacı için her yıl 40 milyar arı kamyonlarla bölgeye taşınıyor. Aslında böylesi garip çabalarla tozlayıcıların, yaşam alanlarını geri kazanmaya, pestisit kullanımının azaltılmasına, çiçek çeşitliliğinin teşvik edilmesine ihtiyaçları vardır. Bunun ötesinde tozlayıcıların önemi konusunda farkındalığı artırmaya odaklanan koruma çabaları, arı ve diğer tozlayıcı popülasyonlarındaki azalmanın tersine çevrilmesi için çok önemlidir.

[Prof. Dr. Levent Kurnaz, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürüdür.]

Putin, Rusya ile NATO arasında çatışmanın mümkün olduğunu söyledi

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rusya ile NATO arasında çatışmanın mümkün olduğunu belirterek, "Bu çatışma, tam kapsamlı bir Üçüncü Dünya Savaşı'nın bir adım ötede olmasına yol açacak ama kimsenin bu konuyla ilgilendiğini düşünmüyorum." dedi. Putin, devlet başkanı seçiminin sona ermesinin ardından seçim karargahından vatandaşlara seslendi. Halka seçime katılmadan dolayı teşekkür eden Putin, Ukrayna'da temas hattında bulunan Rus ordusuna özellikle teşekkürlerini vurguladı. Putin, yeni dönemde Rus ordusunun yeteneklerini güçlendirmenin gerekli olduğunu ifade etti. Tüm halkın dini inanç ve etnik kökene bakılmaksızın kendilerini tek bir Rus ailesi gibi hissettiğini belirten Putin, bunun ileriye doğru hareketin en önemli koşulu olduğunu altını çizdi. Geçen ay Federal Meclis'te yaptığı konuşmada dile getirdiği tüm görev ve hedeflerin çözüleceğine ve gerçekleştirileceğine dair güvence veren Putin, seçim sonucunun ülke vatandaşlarının "kendisine duyduğu güvenin" ve "her şeyi planladığı gibi yapacağına dair umudun" göstergesi olduğunu ifade etti. Putin, daha sonra karargahta gazetecilerin sorularını yanıtladı. Bir ABD'li gazetecinin sorusuna üzerine, Rus muhalif Aleksey Navalny'nin hapishanede ölmesini

"üzücü olay" şeklinde nitelendiren Putin, insanların hapishanede öldüğü başka vakaların da yaşandığını ama bu tip olayların ABD'de de olduğunu hatırlattı. Putin, ölüm haberi gelmeden birkaç gün önce Navalny'yi Batı ülkelerinde hapseden Rus vatandaşlarıyla tartışma fikrini kabul ettiğini açıkladı.

"Ukrayna topraklarında 'sihhi bölge' oluşturulabilir"

Belgorod bölgesinin güvenliğinin sağlanması için Harkiv bölgesinin

Rusya'ya katılmasını gerekli görüp görmediği sorusunu da cevaplayan Putin, sınır bölgelerinin bombalanmasıyla ilgili trajik olaylar göz önüne alındığında Rusya'nın Ukrayna toprakları içerisinde bir noktada "sihhi bölge" oluşturmak zorunda kalacağını kaydetti. Belirli bölgelerde el birleşme planları hakkında konuşmaya hazır olmadıklarını dile getiren Putin, "Düşmanın kullandığı yabancı silahlar yüzünden aşılması oldukça zor bir güvenli bölge oluşturma gerekli hale

gelebilir." ifadesini kullandı. Ukrayna'ya sığınan Rus silahlı oluşumların sınır bölgelerine yönelik saldırılarına ilişkin de yorum yapan Putin, Rusya'da idam cezası olmasa da bu kişilerin hepsinin yok edileceğini bildirdi. Putin, "Savaş bölgesinde nasılsa bu insanlara her zaman eli silahlı insanlar gibi davranacağız." dedi. Ukrayna Silahlı Kuvvetlerinin Rusya'nın sınır bölgesine 5 bin kişilik bir grubu yoğunlaştırdığını belirten Putin, bu güçlerin yüzde 40'ının kayba uğradığını, yüzde 35'inin öldüğünü söyledi. Putin, bu güçlerin akılsızca saldırdığını ifade ederek, bu durumun kendi çıkarlarına olduğunu altını çizdi.

"Barış görüşmelerinden yanayız"

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 2024 Paris Olimpiyatları süresince ateşkes teklifinden haberi olmadığını aktaran Putin, Rusya'nın her koşulda kendi çıkarlarına ve çatışma bölgesindeki duruma göre hareket edeceğini vurguladı. Putin, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz barış görüşmelerinden yanayız ancak düşmanın cephanesi bittiği için değil, eğer gerçekten ciddilerse, uzun vadede barışı inşa etmek istiyorlarsa,

barış görüşmelerinden yanayız. Yeni silahlanma için 1,5-2 yıl ara verilsin diye değil." Fransa'ya Ukrayna'da çatışmaları ağırlaştırmasını değil, barışçıl çözüme katkıda bulunmasını öneren Putin, Ukrayna'da NATO askerlerinin bulunduğunu bildiklerine dikkat çekti.

Rusya ile NATO arasında çatışma olup olmayacağına yönelik soruyu cevaplayan Putin, "Modern dünyada her şey mümkün. Bu çatışma, tam kapsamlı bir Üçüncü Dünya Savaşı'nın bir adım ötede olmasına yol açacak ama kimsenin bu konuyla ilgilendiğini düşünmüyorum." dedi.

"Yeni yönetimde değişiklik çalışması için zaman var"

Yeni dönemde devlet başkanlığına ve hükümette bir değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin soruyu yanıtlayan Putin, "Şimdi mesele, ekip çalışmasının genel sonucunun maksimum olması için kimin hangi yerde etkili çalışacağını belirlemektir." şeklinde konuştu. Hükümet, devlet başkanlığı yönetimi ve Merkez Bankası yönetimiyle sakin şekilde düşüneceklerini, ardından karar vereceklerini ifade eden Putin, aceleyle gerek olmadığını, yasal olarak 2,5 aylık süreye sahip olduğunu aktardı. ●MOSKOVA-AA

Abbas: "Bizim önceliğimiz Refah kentinin istila edilmesine engel olmaktadır"

Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, önceliklerinin İsrail ordusunun Gazze Şeridi'nin güneyindeki Refah kentini işgal etmesine engel olmak olduğunu söyledi. Filistin haber ajansı WAFa'ya göre, Abbas, temaslarda bulunmak üzere Filistin'e gelen Brezilya Dışişleri Bakanı Mauro Vieira'yı işgal altındaki Batı Şeria'nın Ramallah kentindeki Devlet Başkanlığı Sarayı'nda kabul etti. Abbas görüşmede "Bizim için acil ve öncelikli mesele, İsrail işgal güçlerinin, yerinden edilen 1,5 milyondan fazla Filistinlinin geldiği Refah kentini işgal etmesinin ve insani bir felakete yol açmasının engellenmesidir." dedi. İsrail'in böyle bir saldırıyı başlatmasına engel olunması için uluslararası çabaların daha büyüğünün gösterilmesi çağrısında bulunan Abbas, uluslararası çabaların, İsrailileri saldırganlığın durdurması, insani yardımların girişi için tüm kapıların açılması ve Gazze'nin yeniden imarına başlanması için yükümlü kılmasını istedi. Abbas, görüşmede, Vieira'ya Filistin topraklarındaki siyasi durum ve Filistin halkının maruz kaldığı katliamın durması için sürdürülen çabalar hakkında bilgi verdi. Görüşmede hazır bulunan geçici Başbakan Muhammed İştıyye de önceliklerinin ateşkes ve Gazze Şeridi'ne saldırıların durması, tıbbi ve insani yardımların girişi için tüm sınır kapılarının açılması olduğunu söyledi. Dışişleri Bakanı Riyad el-Maliki de Brezilyalı mevkidaşı ile Dışişleri Bakanlığı'nda bir araya geldi. Görüşmede İştıyye ise işgal altındaki Batı Şeria ile Kudüs'teki durumların Gazze'dekinden daha az tehlikeli olmadığını ifade etti. Brezilya Dışişleri Bakanı Mauro Vieira da görüşmede, ülkesinin Filistin halkına hakları ve geleceğini belirleme konusunda sonsuz destek verdiğini, iki devletli çözümden vazgeçmenin mümkün olmadığını vurguladı. ●RAMALLAH-AA

Putin 5. kez Rusya Devlet Başkanı seçildi

Rusya Merkez Seçim Komisyonu, Vladimir Putin'in kesin olmayan ilk sonuçlara göre, oyların yüzde 87,29'unu alarak devlet başkanlığı seçimini kazandığını bildirdi. Rusya'daki devlet başkanlığı seçimlerinde beklendiği üzere bir sürpriz yaşanmadı ve resmi olmayan sonuçlara göre seçimi Vladimir Putin kazandı. 3 gün süren oy

verme işlemi sonucu, sandık çıkış anketlerine göre oyların yaklaşık yüzde 88'ini alan Putin, 5. kez Rusya Devlet Başkanı seçildi. Rusya Merkezi Seçim Komitesi Başkanı Ella Pamfilova da, Rus Devlet Televizyonu'na yaptığı açıklamada seçimlere katılım oranının da yüzde 74,22 olduğunu söyledi. 71 yaşındaki Putin bu görevi

2030'a kadar sürdürecektir. Yapılan anayasa değişiklikleri sonucu Putin 6. dönem de, devlet başkanlığına aday olabilecek. Putin, 4 yılı başkanlıkta olmak üzere, 24 yıldır fiili olarak Rusya'yı yönetiyor. Bu Putin'in, Sovyetler Birliği'ni 31 yıl yöneten Stalin'den sonra Rusya'yı en uzun süre yöneten lider olması demek. ●MOSKOVA-AA

Netanyahu, "Almanya ile Hamas'ın yok edilmesi için anlaşmalarını" söyledi

İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu, 1,5 milyon Filistinlinin sığındığı Gazze'nin güneyindeki Refah'a saldırmadan önce "sivillerin buradan gitmesini sağlayacaklarını" savundu. İsrail'i ziyaret eden Almanya Başbakanı Olaf Scholz, Netanyahu ile yaptıkları görüşmelerin ardından Batı Kudüs'te ortak basın toplantısı düzenledi. Netanyahu, Scholz ile görüşmesine atfen, "dostlar arasında çok ciddi, önemli bir görüşme" yaptıklarını ifade ederek, "Hamas'ın ortadan kaldırılması gerektiği konusunda da anlaştık." dedi.

Hamas'ın Gazze'de kalmasına izin verilmesi halinde yeniden toplanıp Gazze'yi ele geçireceğini dile getiren Netanyahu, Alman mevkidaşının kendisinden Gazze'deki sivilileri korumak için daha fazlasının yapılmasını ve Filistinliler için Gazze Şeridi'ne daha fazla insani yardım göndermesini istediğini aktardı. Netanyahu, "İsrail'in sivilileri korumaya çalıştığını ve meskun mahal muharebesinde Gazze Şeridi'nde yardım dağıtmanın zor olduğunu" iddia etti. Netanyahu, ordunun Refah'a saldırı başlatıldığında sivilileri bölgede tut-

Almanya Başbakanı Olaf Scholz, "Kenarda durup Filistinlilerin kılıç çekmesini izleyemeyiz. Biz bu değiliz. Daha fazla yardım sürekli biçimde sağlanmalı." dedi.

mayacaklarını söyleyerek, "Refah'ta kalan Hamas taburlarını ortadan kaldırma hedefimiz, sivil halkın Refah'ı terk etmesini sağlamakla birlikte ilerliyor. Bu, nüfusu yerinde sıkışmış biçimde tutarken yapacağımız bir şey değil. Hatta tam tersini yapacağız, onların gitmesini sağlayacağız." dedi. İsrail Başbakanı, İsrail ordusunun sivil ölümlerinin az olması için elinden geleni yaptığını iddia etti. Almanya Başbakanı Olaf

Scholz da İsrail'de yaptığı görüşmelerin ardından Gazze'ye "daha fazla insani yardımın sürekli biçimde akması gerektiğini" söyledi.

"Kenarda bekleyip Filistinlilerin kılıç çekmesini bekleyemeyiz"

Alman Başbakan Scholz, İsrail'in kendisini savunma hakkına vurgu yaparak Gazze'deki "can kayıplarının çok yüksek, kimilerine göre de çok çok yüksek olduğunu"

belirtti. İsrail'in Gazze'nin güneyinde 1,5 milyon Filistinlinin sığındığı Refah'a saldırı planının askeri yönünün yanı sıra insani yönünün de değerlendirilmesi gerektiğini dile getiren Scholz, "İsrail Başbakanı'yla Gazze'ye insani yardımların artırılması konusunu bugün görüştüm. Kenarda bekleyip Filistinlilerin kılıç çekmesini izleyemeyiz. Biz bu değiliz. Daha fazla yardım sürekli biçimde sağlanmalı. Başbakan'a yardım-

ların ulaştırılmasının hızlandırılması gerektiğini ilettim." diye konuştu. Gazze'de "uzun süreli bir ateşkes ve esirlerin getirilmesi için kapsamlı bir anlaşmaya varılması gerektiğinin" altını çizen Scholz, bölgesel bir çatışmanın sonuçlarının ağır olacağını bundan kaçınmak için Hizbullah'ın İsrail'in kuzeyindeki bölgeden çekilmesi gerektiğini, bunun için çalıştıklarını belirtti. İsrail'in güvenliği için kalıcı bir çözüme ihtiyaç duyduğunu, sürdürülebilir güvenliğin "yüksek duvarlar ve derin hendeklerle" gelmeyeceğini aktaran Scholz, bunun için de İsraililer ve Filistinlilerin ortak bir geleceğe ilişkin ümit taşıması gerektiğini söyledi. İşgal altındaki Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nin idaresinin Filistin yönetiminde olması gerektiğinin altını çizen Scholz, Filistin yönetiminin hem personel hem de yapı olarak yeniden düzenlenmesinin önemine değindi. Scholz, "İsrail'in güvenliği Filistinlilere karşı değil Filistinlilerle bir anlaşmaya bağlı. Bu da müzakere edilerek varılan iki devletli bir çözüme işaret ediyor." dedi. ●KUDÜS-AA

Mısır ile AB stratejik ve kapsamlı ortaklık deklarasyonu imzaladı

Mısır ile Avrupa Birliği (AB) arasında, ilişki düzeyinin stratejik ve kapsamlı ortaklığa yükseltilmesi deklarasyonu imzalandı. Mısır resmi haber ajansı MENA'nın haberine göre, başkent Kahire'de başlayan Mısır-AB zirvesinde Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi ile AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in Mısır ile AB ilişkilerinin düzeyini "stratejik ve kapsamlı ortaklığa" yükseltmek amacıyla ortak deklarasyonu imzaladığı belirtildi. Mısır Cumhurbaşkanlığından yapılan yazılı açıklamaya göre, Kahire'de gerçekleşen zirveye, AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in yanı sıra, AB Dönem Başkanı Belçika Başbakanı Alexander De Croo, Yunanistan Başbakanı Kyriakos Mitsotakis, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, Avusturya Başbakanı Karl Nehammer ve Güney Kıbrıs Yönetimi lideri Nikos Christodoulides katıldı. Cumhurbaşkanı Sisi, davetlilerin her biriyle ayrı ayrı ikili görüşmeler gerçekleştirecek, Mısır ile AB arasındaki ilişkilerin "stratejik ve

kapsamlı ortaklık" düzeyine yükseltilmesini memnuniyetle karşıladı ve birçok alanda iş birliğinin artırılması konusunu görüştü. Sisi, ayrıca davetlilerle, İsrail'in Gazze Şeridi'nde sürdürdüğü savaş başta olmak üzere, bölgesel durumları da ele aldı. Gazze Şeridi'ne insani yardımın girişinin sağlanması ve savaşın derhal sona erdirilmesinin gerekliliğine vurgu yapan Sisi, İsrail'in Gazze Şeridi'nin güneyindeki Refah kentine saldırmaması gerektiğini dile getirerek, aksi takdirde bunun tüm bölgeyi derinden etkileyecek sonuçlara yol açacağı uyarısında bulundu. Mısır ile AB arasında imzalanan anlaşmaların değeri 2020'den 2023'e kadar olan dönemde 12,8 milyar doları buldu. İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, Kahire'de Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi ile AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in Mısır'a 7,4 milyar avruluk finansman öngören mutabakatı imzaladığı törene katılan Avrupalı liderler arasında yer aldı. ●KAHİRE-AA

Yunanistan: Filistinlilerin zorla Mısır'a gönderilmesi kabul edilemez

Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis, Filistinlilerin zorla Mısır'a gönderilmesinin kabul edilemez olduğunu söyledi. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve İtalya, Avusturya, Belçika, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) liderleriyle Mısır'ı ziyaret eden Miçotakis, Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi ile ikili görüşme gerçekleştirdi. Miçotakis, Mısır temaları kapsamında yaptığı açıklamada, AB'de iş arayan genç Mısırlıların yasal göç yollarının sağlanmasının, insan kaçakçılığıyla mücadelede kadar önemli olduğunu ifade etti. Gazze'deki durumdan derin endişe duyduğunu belirten Miçotakis, "Bir an evvel ateşkes sağlanması ve rehlinlerin serbest bırakılmasına yönelik çağrımı tekrar ediyorum." dedi. Miçotakis, İsrail'in Gazze'ye sığınan Filistinlilerin zorla Mısır'a gönderilmesi kabul edilemez." diye konuştu. Refah şehrinin karadan olası bir işgalinin hem kendisini hem de Avrupalı liderleri son derece kaygılandırdığını ifade eden Miçotakis, Gazze'deki insani krizin kabul edilemez olduğunu ve bölgedeki istikrarsızlığın çevreye yayılmasını önlemek adına uluslararası toplumun ortak bir çalışma içerisine girmesi gerektiğini kaydetti. ●ATİNA-AA

Fransa'da motosikletli gencin polis kovalamacasında ölümü şiddet olaylarına yol açtı

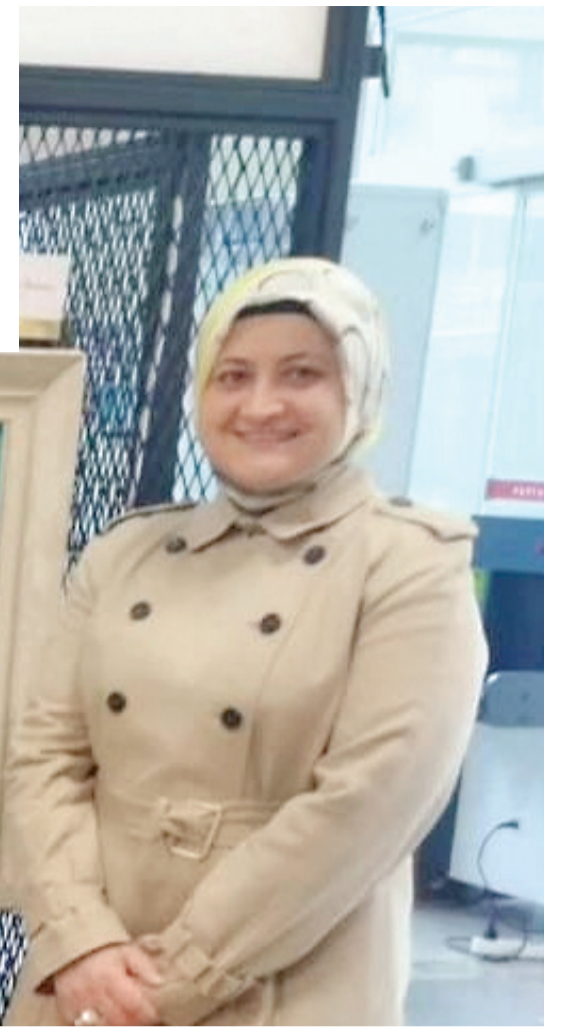
Fransa'nın başkenti Paris yakınlarında 18 yaşındaki motosikletli gencin 14 Mart'taki kovalamacasında polis aracıyla çarpışarak hayatını kaybetmesi, şiddet olaylarına neden oldu. Ulusal basında yer alan haberlere göre, polislin kovaladığı Wanyss isimli gencin yaşamını yitirmesi, memleketi Coumeuve'da protesto edildi. Paris'in Courmeuve banliyösünde bir grup genç, havai fişekler ve molotofkokteylleriyle polis karakolunu hedef aldı. Sosyal medyadaki görüntülerde karakol çevresinin yer yer ateşe verilmesi dikkati çekiyor. Olaylarla ilgili 6'dan fazla kişi gözaltına alındı. Diğer yandan, France 2 kanalının Wanyss'in ölümüne yol açan kazaya ilişkin güvenlik kamerası görüntülerini yayımlaması tepkileri artırdı. Kamera kayıtlarında yanlış yola sapan polis aracının, başka bir ekipten kaçmaya çalışan Wanyss'in motosikletiyle çarpıştığı görülüyor. 14 Mart'ta Paris

banliyölerinden Seine-Saint-Denis'e bağlı Aubervilliers'de motosiklet sürücüsü, polislin "Dur" ihtarına uymamış, kovalamacası sonucu iki kişinin bulunduğu motosiklet, başka ekip aracıyla çarpıştı. Polis yetkilileri, 18 yaşındaki sürücü Wanyss'in kaza yerinde hayatını kaybettiğini, motosikletteki diğer kişinin bacağından yaralanarak hastaneye kaldırıldığını açıkladı. Kazayla ilgili soruşturma başlatılmıştı. Fransız polisi, 27 Haziran 2023'te Nanterre'de 3 kişinin bulunduğu araca ateş açarak 17 yaşındaki sürücü Nael M'yi öldürmüştü. Nael'in ölümüne tepki gösterenler, ülke genelinde çeşitli kentlerde sokağa çıkarak polisle çatışmıştı. Ayrıca Paris, Marsilya, Lyon dahil birçok kentte düzenlenen protestolarda talan ve yağmalama olayları yaşanmış, yaklaşık 10 kentte saat 21.00'den itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. ●ANKARA-AA

SELVİGÜL K. ŞAHİN: Asra yemin edilmiş bir zamanda yaşıyoruz -II-

Deneme ve öykü yazarı ressam Selvigül K. Şahin, yazı yazmak ve resimle uğraşmak arasında denge kurmak, zamanı iyi yönetebilmekten geçtiğini ifade ederek "Asra yemin olsun ki" diye başlar Asr Suresi, "sürüp giden zamana and olsun" yemin edilmiş biz zamanda yaşıyoruz. Her 'an' çok kıymetli." şeklinde değerlendiriyor.

Selvigül K. Şahin, romancı, deneme yazarı, öykü yazarı, ressam, çok yönlü bir kadın Anadolu gibi bereketli. Kısa süre muhabirlik, öğretmenlik yapan Şahin, Bahçelievler ve Bağcılar Belediyelerinin Eğitim ve Kültür Müdürlüklerinde Basın Danışmanlığı görevi üstlendi. Pamuk Şekeri Çocuk Dergisi'nin Genel Yayın Yönetmenliğini yaptı. Dergilerde yazdı, kitaplar çıkardı. Bereketli edebiyat çalışmalarını resim ile taçlandırdı. Selvigül K. Şahin ile resim öznesinde sanatçı kimliği ve sanata dair bir söyleşi gerçekleştirdik. Söyleşimizin ikinci ve son bölümünü okuyucularımıza aktarıyoruz:

MÜZEYYEN HÜLYA GÜNAY

M. Hülya Günay: Bir ressam olarak resim sanatı ve tefekkür hakkında neler söylemek istersiniz?

Selvigül K. Şahin: Tefekkür, sözlük manasıyla; evreni, varlıkları, doğayı, yaratıkları, kendini ve Allah'ı düşünmek; Allah'ın yarattığı varlıklardan, evrendeki düzenden ders çıkarmak olarak tanımlanıyor. Sanatçı daha önce de söylediğim gibi Gerçek Sanatkar'ın, Yüce Yaratıcı'nın yarattığı her bir şeye bakarak tefekkür eder, tezekkür eder ve hayret makamında acizyet duyarak eserlerini inşa eder. Tabi bu inanan bir sanatçı için geçerli. Diğer türlü inanan, ilahi olanla arasına mesafe koyan sanatçı ise kendisini adeta tırnak içinde 'yaratıcı' olarak görür, eseri karşısında kendisini ilahlaştırır.

Önceki söyleşilerimde de belirttiğim gibi, istidatlar da Yüce Rabbimiz tarafından kula lüt-

fedilmiş hasletlerdir. Bize armağan edilmiş ve hiçbir zaman hiçbir şekilde o eğer vermeseydi sahip olamayacağımız hasletler için övünme ve kibir duymamız, duymamalıyız. Tefekkürümüz şükür makamında olma-

lı. Tam da burada son dönemde Ressam Cemal Toy hocamın bir makalesinde okuduğum bir anekdotla teslim olmuş sanatçının da sınırını, durduğu yeri görmekteyiz. Michelangelo, 'Musa Heykeli' (1513-1515) ortaya koyduğunda, olağanüstü muhteşem bir eser meydana getirdiğini düşünerek "Konuş, Ey Musa!" diye yaptığı heykele adeta haykırarak elindeki çekiçi fırlattığı söylenir. İroni yüklü bir hâl ile Batılı sanatçının sanatı karşısındaki durumunu bu olay net olarak ortaya koymaktadır. Tam da bu sesleniş işte mümin sanatçıya sorumluluklarını ve durması gerektiği yeri hatırlatır. Böyle bir sesleniş ancak haddi aşmak, sınırları zorlamak, adeta tırnak içinde 'yaratma' noktasında Yaratıcı ile kendini eşlemek anlamına geliyor. Tüm bunlardan beri olarak sorumluluk bilincini kuşanmış halde yaşarken oluyor her şey. Savaşların tam ortasındayız. Dünya dönüyor, hayat bir şekilde yaşanıyor. Ama işte bu yaşantı içinde sizin duruşunuz nedir, bu duruş nasıldır bu çok önemlidir. Tefekkür duraklarında içselleştirerek kavi ve sağlam bir duruşla sanatınızı icra etmeniz önemlidir.

M. Hülya Günay: Gerek ülkemizde, gerek dünyamızda yaşanan toplumsal sıkıntılara bir sanatçı olarak

duyarlılıklarınız var. Duyularınız tuvale yansıdığı kadar sergilerde de çeşitli kampanyalar ile destekleniyor. Deprem, Gazze bunlarla ilgili çalışmalarınızdan bahsedermisiniz?

Selvigül K. Şahin: Sanatın iyileştiren, onaran gücü var gerçekten. Yaşadığımız çağ büyük acıların da yaşandığı bir çağ. Ne yazık ki büyük bir soykırıma şahit oluyoruz. Üzerinden daha bir yıl geçti yine büyük kayıplar verdiğimiz Anadolu'muzun kadim şehirlerinde meydana gelen depremle bağımız yandı. Onulmaz acılara gark olduk. Bu acılar yaşanırken bir sanatçı olarak "ben ne yapabilirim" diye düşündüm. Maddi anlamda büyük destekler gerekiyordu yıkılan şehirlerimize... Tabi herkesin kendine göre bir durumu, kazancı var ama vesile olabilirim diye düşündüm. İlk olarak sosyal medyada eserlerimi açık artırma ile deprem yararına satışa çıkardım. Çok güzel karşılıklar oldu. Fatih Belediyesi'nde, Belediye Başkanı Sayın M.Ergün Turan'ın büyük destekleri ile gerçekleşen ilk kişisel sergimin gelirinin yarısını deprem bölgesine bağışlamak nasip oldu. Biz güzel, yardımsever, insanlıkta öncü, hâmi olmuş bir milletin evlatlarıyız. Sanatımızla bu özelliklerimiz de ortaya çıkarma fırsatımız oldu. Sonrasında kıymetli hocalarım İlhami Atalay, Cemal Toy ile ortak yardım projelerine katılmak nasip oldu.

Gazze'de yaşananlar da yüreklerimizi dağlıyor, insanlığı-mızdan utanıyoruz. Ama ümidimizi kaybetmemeliyiz çünkü inanan insanlarız. Rabbim yollar açacaktır. Bu gün acılar yaşayan coğrafyaya yarın cennetler bağışlayacaktır, onların vesilesi ile bir uyanış başladı hamdolsun. Gazze için de Kudüs tabloları yapmak nasip oldu. Kermeslerde, açık artırmalarda bunlar da yardım olarak satıldı. Tarifi imkânsız bir sevinç yaşıyor insan kardeşlerine yardım etmeye vesile olunca. Kalcı olan da bu zaten. Verdiklerimiz, bağışladıklarımız asıl onların sahibiyiz. Şu zor zamanlarda her daim vermeli, aç doyurmalı, yetimi gözetmeli, özellikle Gazze'ye elimizin geleni yapmalıyız.

M. Hülya Günay: Dünya Kadınlar Günü ile ilgili değerlendirmeleriniz, vermek

istediğiniz mesaj nedir?

Selvigül K. Şahin: Modern ve post modern dağılmaların yaşandığı, acıların, soykırımların meydana geldiği çağımızda adeta insanlık tükeniş duraklarında soluklanmakta. Toplumsal travmaların ve tükenişlerin yaşandığı bu çağda kadın misyonu ne olmalıdır? Nasıl bir sesleniş ve dokunuşla insanlığın dertlerine derman olabilecek, toplumun yaşam damarlarına hangi diriltici nefesini gönderecektir kadın?

ABD'nin New York kentinde 1857 yılında dokuma işçisi 40.000 kadın daha iyi çalışma koşulları talebiyle tekstil fabrikasında grev yaparlar. Bir süre sonra polis fabrikayı basar ve içeride işçilerin çoğu kilitle kalır. Arkasından arbeye olur ve yangın çıkar. Fabrika önüne kurulan barikatlardan işçi kadınlar kaçamaz ve yanarak can verirler. Çoğu kadın 120 işçi can verir. Oldukça acı bir geçmiş vardır 8 Mart Kadınlar Günü anmalarının. Hak ve özgürlük arama yolunda kurban olan canlar. Kadınların ezilmişi, sömürüsü, düşük ücretle adeta köleleştirilmesi. Buna başkaldıran kadın hareketi.

8 Mart Dünya kadınlar günü dünyanın her yerinde ve ülkemizde kutlanmakta. Doğrusu, kadınlar gününün; anneler günü, sevgililer günü, babalar günü gibi algılanıp tüketim odaklı kutlanması ne derece manidardır? Bizim kültürümüzle ne derece ilintilidir bunu da düşünerek anma toplantılarını ve yapılan tüm faaliyetleri farklı bir perspektifle kendi kültür değerlerimizle anlamlandırmamız gerektiği düşüncesiyle 8 Mart Dünya Kadınlar

Günü'ne bakmamız gerektiği düşüncesindeyim.

Acı ve yaralı bir geçmiş olan bu anma artık değişik kesimlerde her kadın toplumunun anlayışına göre kutlanmakta. Bir grup işçi kadının hak arama adına yaptıkları başkaldırı ve direniş bizim gündemimizde nasıl yankı bulur? Nihayetinde bizim kültürümüze ve değerlerimize ait olmayan bir kutlama ve anmayı, kendi öz değerlerimize harmanlayarak bu günün kadın sorunlarına ve kadın dünyasındaki yankısına dokunmak manasında bir çok yerde toplantılar düzenlendi. Kadınlar Günü'nden ilham alınarak, içinde bulunduğumuz toplumda münevver ve aydın ve sanatçı kadın olmanın sorumluluğunu yaşamaya çalışan duyarlı bir farkındalıkla, işyerlerindeki konuları, anne ve eş olarak yükledikleri misyonlarını sorgulayan pek çok programlar tertip ediliyor. Bunun yanında pek çok şölenler, programlar, konserler düzen-

leniyor. Bu konserlerdeki ruh halini doğrusu çok merak ediyorum. Kitleler halinde daha çok orta halli ve gelir seviyesi düşük kadınları, kadınlar matinesi gibi konserlere davet ederek, onların hayal bile edemeyeceği büyük meblağlarla şarkı icra eden sanatçılara ödeyerek yapılan kutlamalar. Yanarak can veren hemcinslerinin acılarından ilhamla yapılan tüm kutlamalar, onların ezilmişlikleri, yok sayılmaları ve sömürülmeleri hikâyelerinden devşirilmiştir ama kutlama yapan kadınlar ne yazık ki bundan bi haberdirlir. Bununla birlikte bu anmayı referans alarak, kadınların bilinçlenmeleri, daha duyarlı ve kimliklerini inşa noktaları yapılan programları. Yine erkek egemenliğiyle, ezilen, sömürülen, tacize uğrayan kadınların varlıklarını anlamlı bir şekilde duyumsatmak, toplumda kadının önemsenmesi ve tanınması noktasında yapılan tüm çalışmalarını manidar bulduğumu ifade etmeliyim. **-BİTTİ-**

